

**T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN SINIF
YÖNETİMİ ANLAYIŞLARI**

Yüksek Lisans Tezi

Mustafa KATMIŞ

Çorum 2019

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİ ANLAYIŞLARI

Mustafa KATMIŞ

**Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı**

Yüksek Lisans Tezi

**TEZ DANIŞMANI
Dr. Öğr. Üyesi Zafer DOĞRU**

Çorum 2019

KABUL VE ONAY

HİTÜ, Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nün 170330138 numaralı Yüksek Lisans Öğrencisi Mustafa KATMIŞ, ilgili yönetmeliklerin belirlediği gerekli tüm şartları yerine getirdikten sonra hazırladığı "BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİ ANLAYIŞLARI" başlıklı tezini aşağıda imzaları olan jüri önünde başarı ile sunmuştur.

Savunma Tarihi : 26 Haziran 2019

Tez Danışmanı:

Dr. Öğr. Üyesi Zafer DOĞRU
Hitit Üniversitesi

.....

Jüri Üyesi:

Doç. Dr. Hasan Birol YALÇIN
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

.....

Jüri Üyesi:

Dr. Öğr. Üyesi Yetkin Utku KAMUK
Hitit Üniversitesi

.....

Doç. Dr. Erkan DEMİRKAN
Enstitü Müdürü

.....

ETİK BEYANNAMESİ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırlayıp sunduğum “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları” başlıklı tez; bilimsel ahlak ve değerlere uygun olarak tarafımdan yazılmıştır. Tezimin fikir/hipotezi tümüyle tez danışmanım ve bana aittir. Tezde yer alan deneysel çalışma / araştırma tarafımdan yapılmış olup, tüm cümleler, yorumlar bana aittir.

Yukarıda belirtilen hususların doğruluğunu beyan ederim.

26 Haziran 2019
Mustafa KATMIŞ

ÖN SÖZ

Araştırmamın bütün aşamalarında ve süreç boyunca değerli fikirleri ile yanımda olan tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Zafer DOĞRU'ya bana göstermiş olduğu sabır ve güvenden dolayı sonsuz teşekkür ederim.

Çalışmamın bütün aşamalarında değerli görüşleri ve fikirleri ile araştırmama katkı sağlayan Dr. Öğr.Üyesi Yetkin Utku KAMUK'a ve Dr. Öğr. Üyesi Bülent KİLİT'e teşekkür ederim.

Ölçek geliştirme sürecinde değerli görüşlerine başvurduğum Hitit Üniversitesi öğretim üyeleri ve öğretim elemanlarına teşekkür ederim.

Hayatımın her döneminde olduğu gibi bu süreçte benden maddi manevi desteklerini esirgemeyen babam Ali KATMIŞ'a ve annem Elife KATMIŞ'a sonsuz teşekkür ederim.

Haziran 2019
Mustafa KATMIŞ

İÇİNDEKİLER

Sayfa

KABUL VE ONAY	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
ÖN SÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR VE SEMBOLLER	viii
ÇİZELGELER LİSTESİ	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi
ÖZET	xii
SUMMARY	xiii
1. GİRİŞ	1
1.1 Çalışmanın Amacı	4
1.2 Problemler	4
1.2.1 Alt problemler	4
1.3 Hipotezler	5
1.4 Sınırlılıklar	5
1.5 Sayıtlar	5
2. GENEL BİLGİLER	6
2.1 Sınıf Yönetimi	6
2.2 Sınıf Yönetiminin Önemi	7
2.3 Sınıf Yönetiminin Boyutları	8
2.4 Sınıf Yönetimi Modelleri	9
2.4.1 Tepkisel model	9
2.4.2 Önlemsel model	10
2.4.3 Gelişimsel model.....	10
2.4.4 Bütünsel model	11
2.5 Sınıf Yönetim Anlayışları	11
2.5.1 Demokratik sınıf yönetimi	12
2.5.2 Otokratik sınıf yönetimi	14
2.5.3 İlgisiz sınıf yönetimi	15
2.6 Etkili Sınıf Yönetimi	15
2.7 Sınıf İçi İletişim ve Etkileşim.....	16
2.8 Beden Eğitimi Derslerinde Sınıf Yönetimi	17
2.9 Beden Eğitimi Dersinde Etkili Sınıf Yönetimi	17
2.10 Beden Eğitimi Dersinde Disiplin	18
2.11 Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Özel Amaçları	18
2.12 Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Uygulanmasında Dikkat Edilecek Hususlar	19
2.13 Beden Eğitimi Dersinde Fiziksel Ortamın Düzenlenmesi	20
2.14 Lise Türleri ve Kuruluş Amaçları	21

2.15 İlgili Araştırmalar	22
2.15.1 Öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarını inceleyen araştırmalar	22
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	26
3.1 Araştırmanın Modeli	26
3.2 Çalışma Grubu.....	26
3.3 Verilerin Toplanması.....	26
3.3.1 Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları ölçeğinin geliştirilmesi.....	26
3.3.1.1 Maddelerin oluşturulması.....	27
3.3.1.2 Ölçeğin geçerliği	28
3.3.1.3 Pilot çalışmalar	29
3.3.1.4 Verilerin toplanması.....	30
3.4 Verilerin Çözümlemesi	30
3.4.1 Açıklayıcı faktör analizi.....	30
3.4.1.1 Ölçeğin güvenilirliği	31
3.4.1.2 Beden eğitimi ve sporda sınıf yönetimi anlayışları alt boyutları	31
3.4.1.3 Bileşim maddelerinin saptanması	32
3.4.1.4 Ölçeğin alt boyutları (faktörler)	34
3.4.1.5 Alt boyutların (faktörlerin) tanımlanması	34
3.4.1.6 Faktör 1: Otokratik sınıf yönetim anlayışı	36
3.4.1.7 Faktör 2: İlgisiz sınıf yönetim anlayışı	36
3.4.1.8 Faktör 3: Demokratik sınıf yönetim anlayışı	36
3.4.1.9 Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları ölçeği.....	37
3.4.2 Doğrulayıcı faktör analizi	38
3.4.3 Alt gruplar arasındaki farklılıklar	40
4. BULGULAR.....	42
5. TARTIŞMA	58
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	65
KAYNAKLAR	68
EKLER	71
ÖZGEÇMİŞ.....	74

KISALTMALAR VE SEMBOLLER

AFA	: Açıklayıcı Faktör Analizi
AGFI	: Uyarlanmış uyum iyiliği indeksi-Adjusted Goodness-of-fit index
BEÖSYAÖ	: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Ölçeği
DFA	: Doğrulamalı Faktör Analizi
<i>f</i>	: frekans
GFI	: Goodness-of-fit index (Uyum iyiliği indeksi)
Mdn	: Median (Ortanca)
<i>n</i>	: Denek Sayısı
<i>p</i>	: Anlamlılık Düzeyi
RMSEA yaklaşımı)	: Root-mean-square error approximation (Ortalama hata karekök
<i>sd</i>	: Serbestlik Derecesi
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
SS	: Standart Sapma
<i>t</i>	: t Değeri (t-testi Değeri)
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve diğerleri
W	: Shapiro- Wilk Normallik Testi
X	: Aritmetik Ortalama
%	: Yüzde
α	: Alfa

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 2.1: Sınıf Yönetimi Anlayışının Farklılaşan Özellikleri.	15
Çizelge 3.1: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışlarına Yönelik Araştırmacı Tarafından Oluşturulan Maddeler Listesi.	27
Çizelge 3.2: Pilot Uygulama I: Çalışma Grubunun Cinsiyetlere Göre Dağılımı.	29
Çizelge 3.3: Pilot Uygulama II: Çalışma Grubunun Cinsiyetlere Göre Dağılımı.	29
Çizelge 3.4: KMO ve Bartlett's Testi.	30
Çizelge 3.5: KMO ve Bartlett's Testi II.	31
Çizelge 3.6: Başlangıç Ortak Değerleri.	32
Çizelge 3.7: Başlangıç Özdeğerleri ve Açıklanan Toplam Varyans.	33
Çizelge 3.8: Faktörler ve Maddeler.	34
Çizelge 3.9: Alt Boyutların (Faktörlerin) Tanımlanması ve Güvenirlik Katsayıları.	35
Çizelge 3.10: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Ölçeği Öğrenci Formu	37
Çizelge 3.11: DFA’da Elde Edilen Uyum İyiliği İndeksleri.	39
Çizelge 3.12: Normallik Testi.	40
Çizelge 4.1: Cinsiyet Değişkeni Açısından Sınıf Yönetimi Anlayışlarına Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.	42
Çizelge 4.2: Cinsiyet Değişkeni Açısından Sınıf Yönetim Anlayışları Arasındaki Farkların Mann-Whitney <i>U</i> Testi ile İncelenmesi.	43
Çizelge 4.3: Okul Türü Değişkenine Göre Sınıf Yönetimi Anlayışlarına Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.	44
Çizelge 4.4: Okul Türlerine Göre Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.	45
Çizelge 4.5: Fen Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney <i>U</i> Testi ile İncelenmesi.	46
Çizelge 4.6: Spor Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney <i>U</i> Testi ile İncelenmesi.	47
Çizelge 4.7: Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney <i>U</i> Testi ile İncelenmesi.	48
Çizelge 4.8: Anadolu Lisesi ve Fen Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney <i>U</i> Testi ile İncelenmesi.	49
Çizelge 4.9: Spor Lisesi ve Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney <i>U</i> Testi ile İncelenmesi.	50
Çizelge 4.10: Fen Lisesi ve Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney <i>U</i> Testi ile İncelenmesi.	51

Çizelge 4.11: Anadolu Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney <i>U</i> Testi ile İncelenmesi.	52
Çizelge 4.12: Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Spor Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney <i>U</i> Testi ile İncelenmesi.	54
Çizelge 4.13: Fen Lisesi ve Spor Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney <i>U</i> Testi ile İncelenmesi.	55
Çizelge 4.14: Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney <i>U</i> Testi ile İncelenmesi.....	56

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 3.1: Scree Plot Grafiği	33
Şekil 3.2: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Yol Şeması .	40

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİ ANLAYIŞLARI

ÖZET

KATMIŞ, Mustafa. “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları”, (Yüksek Lisans), Çorum, 2019. Bu çalışmada Çorum ili genelinde ortaöğretimde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik, otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma tarama modelinde gerçekleştirilmiş olup, elde edilen veriler araştırmacı tarafından geliştirilen “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları” ölçeği ve bilgi formu ile toplanmıştır. Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilerin bilgileri yer almakta olup ikinci bölümde ise ölçeğe ilişkin maddeler yer almaktadır. Ölçek kırk bir maddeden oluşmaktadır. Bu maddelerden üçü kontrol maddesidir. Ölçek 5’li likert tipinde hazırlanmıştır. Araştırmaya 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Çorum ili genelinde lise düzeyinde öğrenim gören on ikinci sınıf öğrencileri katılmıştır. Yapılan pilot çalışmalar sonucunda ve elde edilen veriler ışığında madde sayısı 12 maddeye indirgenmiş olup, bu 12 maddenin 4’ü “demokratik sınıf yönetimi”, 4’ü “otokratik sınıf yönetimi” diğer 4’ü ise “ilgisiz sınıf yönetimi” anlayışını ölçecek maddelerdir. Araştırmaya gönüllü olarak katılan öğrenci sayısı $n=1003$ olup değerlendirmeye alınan tutarlı toplam ölçek sayısı $n=914$ ’tür.

Sonuç olarak, beden öğretmenlerinin sınıf yönetim anlayışlarını öğrenciler tarafından ölçecek geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmiştir. Geliştirilmiş olan Bu ölçeğin güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,720$ ’dir. Öğrencilerin cinsiyetleri bakımından veriler normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan test istatistiklerinden Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri yapılmıştır. Yapılan testler sonucunda, beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik ve otokratik sınıf yönetim anlayışları puanları arasında cinsiyetler bakımından istatistiksel anlamda fark olmadığı ancak ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel anlamda fark olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Okul türlerine göre yapılan çoklu karşılaştırmada, beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları puanları arasında istatistiksel anlamda anlamlı bir fark yoktur. Beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında ise okul türü değişkenine göre anlamlı farklılıklar vardır. Okul türü değişkenine göre beden eğitimi öğretmenlerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puanı en fazla Spor Lisesi öğrencilerine aittir. Spor Lisesi öğrencilerinin puanları diğer okullardaki (Fen Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) öğrencilerin puanlarından yüksektir. En düşük ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puanına sahip olan okul ise Fen Lisesi’dir. Fen Lisesi’nin ilgisiz sınıf yönetimi puanları diğer okullardaki (Spor Lisesi, Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi) öğrencilerin puanlarından düşüktür.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, Demokratik sınıf yönetimi, İlgisiz sınıf yönetimi, Otokratik sınıf yönetimi, Sınıf yönetimi, Sınıf yönetimi anlayışı.

PHYSICAL EDUCATION TEACHERS' CLASSROOM MANAGEMENT PERCEPTIONS

SUMMARY

KATMIŞ, Mustafa. "Physical Education Teachers' Classroom Management Perceptions" (Master Thesis), Çorum, 2019. The aim of this study is to investigate attitudes of physical education teachers' - who work at high schools in Çorum province- democratic, autocratic, and laissez-faire classroom management styles.

The survey is conducted via a questionnaire prepared by the researcher titled as "Physical Education Teachers' Classroom Management". The questionnaire comprises two parts. In the first part, students are asked to provide information about their age, gender, school, and grade. In the second part, students are expected to answer 41 questions. The three of these questions are control questions. In the light of pilot studies and the resulting data, the number of the questions is reduced to 12. These 12 questions are equally divided to assess democratic, autocratic, and laissez-faire types of classroom management. The participants are 12th-grade high school students. The number of participants who voluntarily attended the study is 1003, and there are 914 consistent questionnaires evaluated according to the answers of the students.

As a result a valid and reliable scale was developed to measure classroom teachers' understanding of classroom management. The reliability coefficient of the current scale was $\alpha=0,720$. Because do not show distribution in terms of gender of the students. Mann-Whitney *U* and Kruskal-Wallis tests were performed from non-parametric test statistics. As a result of the tests, it was found that there was no statistically significant difference between the scores of physical education teachers' democratic and autocratic classroom management approaches in terms of gender, but there was a statistically significant difference between unrelated classroom management approaches. In multiple comparisons by school, there is no statistically significant difference between physical education teachers' scores of democratic classroom management approaches. There are significant differences between physical education teachers' autocratic and irrelevant classroom management approaches according to school type variable. According to the school type variable, indifferent classroom management under standing scores of physical education teachers belong to the students' of Sports High School. Sports High School students' scores are higher than of other schools (Science High School, Vocational and Technical Anatolian High School, Anatolian High School). The school with the lowest unrelated classroom management approach is Science High School. Science High School's unrelated classroom management scores are lower than the scores of students in other schools (Sports High School, Anatolian High School, Vocational and Technical High School).

Keywords: Autocratic Classroom Management, Classroom Management, Classroom Management Styles, Democratic Classroom Management, Laissez-Faire Classroom Management, Physical Education.

1. GİRİŞ

Sınıf yönetiminin öğretmen yetiştirme programları içerisinde yer almaya başlaması ile birlikte bu alanda yapılan kuramsal ve uygulamalı çalışmalarda artış görülmüştür. 1997-1998 yılından itibaren ülkemizde öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarının eğitim programlarında sınıf yönetimi dersi zorunlu hale getirilmiştir. Yönetim bilimi alanındaki gelişimler ve yaklaşımlar, okul yönetimi ve sınıf yönetimi kavramının önemini artırmıştır (Çelik, 2008, s. 2).

Eğitim sisteminin en önemli öğelerinden biri öğretmendir. Sistemi oluşturan bütün öğelerin ve yetiştirilecek olan öğrencilerin daha verimli ve yaratıcı hale getirilmesi ve niteliklerinin artırılması gerekmektedir. Bu nedenle daha nitelikli öğretmenlere, daha çağdaş öğretim programlarına, daha uygun şartlara, daha kaliteli yönetimlere ve daha istekli öğrencilere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu sistem içerisinde yer alan her bir parça, süreci ve sonucu etkileyecektir. Sistem içerisinde yer alan bir parçanın eksikliği süreci ve sonucu olumsuz etkileyecektir (İlhan, 2004, s. 58).

İnsan çocukluk döneminden gençlik dönemine gelinceye kadar, hatta hayatı boyunca birçok eğitsel alanda eğitim alır ve birçok şeyi öğrenir. Öğrenme durumu insanın başarısını gösterir. İnsan başarı aracılığı ile hayatın gereklerini (doğru veya yanlış olarak) öğrenir. Öğrenme sürecinde insan, doğumdan ölüme kadar değişik kurumlarda öğrenme sürecine devam ederken, diğer yandan da yaşadığı çevrede öğrenmeye devam etmektedir. Sınıf ortamı; öğretmenin önderliğinde öğrencileri davranış değişikliğine götürecek yaşantıları geçirdikleri ortamdır. Sınıf ortamının temel bileşenleri; öğretmen, öğrenci, öğretim programı, fiziksel ve teknolojik donanımlardır. Öğrencilerin belirlenen hedeflere ulaşmasına olanak sağlaması için sınıf ortamının yeteri düzeyde donanıma sahip olması gerekmektedir (Kaya, 2006, s. 122, 123).

Sınıf yönetimi çok boyutlu ve karmaşık bir yönetim sürecidir. Öğretmenlerin bu yapıyı bütünüyle anlayabilmeleri, sınıf yönetimi açısından son derece önem arz etmektedir. Sınıfta karşılaşılan problemlerin kaynağının sadece sınıf içinde olmayacağı unutulmamalıdır (Küçükahmet, 2011, s. 60).

Son yıllarda öğretmen, idareci ve ebeveynlerin en önemli sorunlarından biri okullarda öğrenme ortamını bozucu öğrenci davranışlarının artmasıdır. Öğretim kademelerinin herhangi birisinde bir sınıfa gözlemlediğimiz zaman; bir ağızdan konuşan, birbirleri ile sohbete dalmış, sınıfta ayakta gezinen, birbiri ile sataşan, ayaklarını uzatarak sınıfta oturan öğrencileri görmeniz sizi hiç şaşırtmaz. Bu tür davranışlar özellikle büyük şehirlerde sınıf mevcudunun çok olduğu sınıflarda daha sık görülmektedir. Öğrencilerin sergiledikleri bu davranışlar kuşkusuz eğitimin niteliğini olumsuz yönde etkilerken bir yandan da öğretmenleri bazen sorunlarla başa çıkmada çaresiz bırakmaktadır. Baskıcı disiplin günümüzde eskisi kadar etkili olma özelliğini yitirmiştir. Bunu birkaç nedeni vardır; bu nedenlerden en önemlisi ise günümüzde insan hakları ve demokrasi kavramlarının gelişmesi, çocukların ve ebeveynlerinin baskıcı anlayışı ve hükmedilmeyi koşulsuzca kabul etmemeleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Son yıllarda yapılan araştırmalar, sınıfta kontrolü sağlamanın sadece olumsuz öğrenci davranışlarının engellenmesiyle mümkün olmadığını bu sürecin kapsamlı bir süreç olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu gelişmeler eğitim bilimcilerin yeni arayışlar içerisine girmesine neden olmuştur (Erden, 2005, s. 16).

Mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin, öğrenci öğretmen iletişimine sınırlama getirmesi, öğrencilerin kendilerini ifade etmelerini engellediği gibi, sınıfta öğrenme olayından çok, kontrol eyleminin ön plana çıkmasına neden olmaktadır. Öğretmenlerin mesleğe başladıktan sonra sınıfta otoriter bir tutum sergilemeleri bu yargıyı doğrular niteliktedir (Celep, 2008, s. 15).

Beden eğitimi, kişinin fiziksel hareketlere katılmak amacıyla davranışlarında istedik yönde, beden eğitiminin amaçlarına uygun (bedensel, duyuşsal, sosyal ve zihinsel) değişme meydana getirme sürecidir. Eğitimin diğer alanlarından farklı olarak beden eğitiminde “hareket öğrenme ve hareket yoluyla öğrenme” esastır. Kısacası beden eğitimi, insanın fiziksel hareketler yoluyla eğitilmesidir. İyi bir beden eğitimi öğretmeni, sadece üst düzey fiziksel beceriye sahip olan ya da konusuna çok hakim olan kişi değil, aynı zamanda bu bilgi ve becerilerini öğrencilerine aktarabilen onarı geliştirebilen öğrenmelerine yardımcı olabilen kişidir. İyi bir beden eğitimi öğretmeni, öğrencilerine sempatik davranan, onların ilgi, ihtiyaçlarını göz ardı etmeyen, sağlık durumları hakkında bilgi sahibi olan kişidir (Tamer ve Pular, 2001, s. 1, 2).

Okulun çevresi okul açısından olanak deposu olarak görülebileceğinden, okul imkan ve olanak açısından sınırsız denilebilecek bir yapıya sahip diyebiliriz. Sadece

kendi olanaklarıyla eğitim-öğretim yapmaya çalışan bir okul ya da öğretmen, her sorunu kendi imkanları dahilinde çözmeye çalışan insana benzer ve çok sayıda başarısızlık ile karşılaşır. Normal yönetici ile çok iyi yönetici arasındaki fark, normal yönetici elinde olan kaynaklar ile yetinir, çok iyi yönetici ise elinde olan kaynakların dışında yeni kaynaklar meydana getirir. Bu kaynaklar dikkatli bakıldığında hazır olarak çevrede hali hazırda bulunmaktadır. Bu kaynaklardan yararlanmak için öncelikle yönetici, hangi kaynaklara gereksinimi olduğunu belirlemeli daha sonra bunları nerelerde bulacağını ve nasıl elde edeceğini bilmelidir (Başar, 2012, s. 25, 26).

Sınıftaki öğrencilerin bazı dersleri sevmemesi derste yapılan etkinliklere katılmamasına neden olmaktadır. Sınıfın iyi yönetilememesi, öğrencilerin başarılarını olumsuz yönde etkiler. İyi yönetilmeyen sınıfta öğrenciler öğrendiklerinin ne işe yarayacağını farkına dahi varamaz. Bu yüzden sınıf yönetimi, sınıfı etkileyen okul yönetimi, veliler ve çevresel değişkenlerin öğretmen tarafından belirlenmesi ve incelenmesi ile başlar. Bu bağlamda sınıf yönetimi; öğretmenin öğrencilerde istendik davranış değişikliklerini oluşturma, uygun olmayan davranışları geliştirme, sınıfta olumlu bir iletişim kurma ve zamanı etkili ve verimli kullanma etkinliklerinin toplamı olarak açıklanabilir (Ünal ve Ada, 2003, s. 29).

Sınıf, öğrenme-öğretme ve eğitsel etkinliklerin gerçekleştiği mekanın adıdır. Sınıf eğitim sistemin kalbidir. Kalp insan hayatında ne kadar önemli ise sınıfta eğitim sistemi içinde o kadar önemlidir. Sınıf yönetimi ülke yönetiminin aynası niteliğindedir. Bir ülkenin başarılı yönetilip yönetilmediği, ekonomik başarısına, sosyal yapısına, eğitim durumuna ve birçok göstergeye bakılarak anlaşılabilir. Bir ülkenin başarılı bir şekilde yönetilip yönetilmediğini anlamanın en kestirme yolu sınıfına bakılarak anlaşılabilir. Okul ve sınıfları başarılı bir şekilde yönetilen bir ülkenin yönetim anlayışı da başarılı diyebiliriz. Hiçbir ülkenin yönetimi kendi okul ve sınıf yönetiminden bağımsız değildir (Balay, 2017, s. 2).

Toplumsal etkenler, öğretmenlerin işlerini zorlaştırmasına rağmen yapılan çalışmalar gösteriyor ki öğretmenler ve okullar, birçok öğrencinin hayatını çarpıcı bir şekilde etkilemektedir. Aile içi huzursuzluk, toplumda şiddet, basın yayın organlarında niteliksiz programlar, okulda sıkılma ve disiplin sorunlarının olduğu bir ortamda, okulların sistemi geliştirmek ve bunu korumak için yoğun çaba sarf ettikleri bir gerçektir. Okulun öğrenci davranışı üzerinde gözle görülür değişiklikler meydana getirdiği yapılan araştırmalarca saptanmıştır (Kılbaş, 2014, s. 51).

Eğitimde başarılı olmanın ilk adımı başarılı bir sınıf yönetimidir. Bu nedenle öğretmen sınıfta göstereceği liderlik rolü çok önemlidir (Demirel, 1999, s. 190). Okulda öğretmenin görevi, sadece öğretim etkinlikleri ile sınırlı değildir. Öğretmen, etkili bir öğretici olmanın yanı sıra aynı zamanda iyi bir sınıf yöneticisi olmak zorundadır (Sarıtaş, 2000, s. 47).

1.1 Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Çorum ilinde ortaöğretim kurumlarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışlarını incelemek ve bunun için geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmektir.

1.2 Problemler

Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları çalıştığı okul türü ve öğrencilerin cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?

Öğrenciler tarafından, beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetim anlayışlarının incelenmesi için aşağıdaki alt problemler oluşturulmuştur.

1.2.1 Alt problemler

- a) Öğrencilerin cinsiyetlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında fark var mıdır?
- b) Öğrencilerin cinsiyetlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında fark var mıdır?
- c) Öğrencilerin cinsiyetlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında fark var mıdır?
- d) Öğrencilerin okul türlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında fark var mıdır?
- e) Öğrencilerin okul türlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında fark var mıdır?
- f) Öğrencilerin okul türlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında fark var mıdır?

1.3 Hipotezler

- a) Öğrencilerin cinsiyetlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında fark yoktur.
- b) Öğrencilerin cinsiyetlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında fark yoktur.
- c) Öğrencilerin cinsiyetlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında fark yoktur.
- d) Öğrencilerin okul türlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında fark yoktur.
- e) Öğrencilerin okul türlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında fark yoktur.
- f) Öğrencilerin okul türlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında fark yoktur.

1.4 Sınırlılıklar

- a) 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Çorum ili genelinde ortaöğretimde yer alan öğrencilerle sınırlıdır.
- b) Bu çalışma Çorum ili genelinde ortaöğretimde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile sınırlıdır.
- c) Araştırmacı tarafından geliştirilen ölçekten elde edilen veriler ile sınırlıdır.

1.5 Sayıtlar

- a) Çalışmaya katılan öğrencilere düşüncelerini tam ve doğru şekilde yansıtılmalarının önemi anlatılmış ve ölçekteki ifadelere öğrencilerin objektif olarak cevap verdikleri varsayılmıştır.
- b) Çalışmaya katılan öğrenciler bilgi formlarını doğru olarak doldurmuşlardır.
- c) Örneklem grubu evreni temsil etmektedir.

2. GENEL BİLGİLER

Bu bölümde sınıf yönetimi, sınıf yönetiminin önemi, sınıf yönetimi modelleri, sınıf yönetimi anlayışları ve beden eğitimi dersinde sınıf yönetiminin önemi açısından gerekli bilgiler yer almaktadır.

2.1 Sınıf Yönetimi

Sınıf yönetimi gelişen eğitim sürecinde önemini giderek artırmaktadır. Sınıf yönetimi; öğretmenin etkili bir öğrenme süreci meydana getirmek için gerçekleştirdiği planların ve uygulamaların tümüdür. Sınıf yönetimi; öğrencilerin sınıf içinde ve toplumsal hayatta belirlenen kurallar dahilinde başarılı bir birey olabilmeleri için gerçekleştirilen planlı uygulama sürecidir. İyi bir öğrenmenin gerçekleşebilmesi için iyi bir sınıf yönetimi şarttır. Sınıf yönetiminde öğretmenin başarılı olabilmesi için belli bir donanımına sahip olması gerekir (Kılbaş, 2014, s. 1).

Sınıf yönetiminin temel amacı öğrencilerin davranışlarında istenilen yönde davranış değişikliği meydana getirme sürecidir ve bu süreci gerçekleştirecek kişi öğretmendir. Öğretmen bunları gerçekleştirirken, öğrencilerin derse devam durumunu bilmeli, sınıf içi performanslarını değerlendirmeli, eğitim öğretim materyallerini belirlemelidir. Bu süreçte eğitim sürecini olumsuz etkileyecek durumların önüne geçebilme öğretmenin temel görevidir (Erden, 2016, s. 15, 16).

Sınıf yönetimi: “Etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesini sağlayacak şekilde, sınıf etkinliklerinin öğrencilerle birlikte, öğrenciler için yönetilmesidir.” (Balay, 2017, s. 3).

Sınıf yönetimi genelde disiplin kavramı ile yan yana kullanılmaktadır. Oysa ki sınıf yönetimi disiplin kavramından çok daha fazla bir içeriğe sahiptir. Sınıf yönetimi öğretmenlerin öğrencileri için güzel bir çalışma ortamı yaratması ve sınıf içi etkinlikleri düzenlemesi olarak tanımlanabilir. Sınıf yönetimi basit bir yapıya sahip olarak görünebilir ancak aksine karmaşık bir yapıya sahiptir. Öğrencinin kendi kendini yönetecek düzeye gelmesi sınıf içinde gerçekleşecektir. Öğretmen sınıf içinde

gerçekleştireceği etkinlikleri verimli kılabilmek için yönetici davranışlarını başarılı bir şekilde göstermelidir (Ünal ve Ada, 2003, s. 29).

Sınıf yönetiminde demokratik yönetim sergilemek çok önemlidir. Sınıf yönetiminde öğretmen danışman görevi görmelidir. Öğretmen sınıf yönetmek yerine öğrencilerin kendi kendilerini yönetebilmelerine katkı sağlamalıdır (Başar, 2012, s. 16).

2.2 Sınıf Yönetiminin Önemi

Son yıllarda yapılan çalışmalar, öğretmenlik mesleğine yeni başlayan öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda bazı zorluklarla karşılaştığını göstermektedir. Sınıf yönetiminde yeteri kadar başarılı olamayan öğretmen, sınıf kontrolünü sağlamada ve öğrencileri öğrenmeye motive etmede başarılı olamazlar. Bu durum okulun belirlediği hedeflere ulaşmasında sorun teşkil eder. Sınıf yönetiminin etkili ve başarılı olamadığı sınıflarda bu durumdan hem öğrenci hem öğretmen olumsuz etkilenmesine sebep olur. Öğretmen sınıfta otorite kuramadığı zaman öğrencilerle başa çıkma konusunda sorun yaşayacak ve bu durum öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler. Böyle durumlarda öğretmen yaptığı işten zevk alamayacaktır. Sınıf yönetiminde başarılı olmak öğretme-öğrenme sürecinin en önemli adımıdır bu nedenle öğretmenler sınıf yönetimi becerilerini geliştirmek için çaba göstermelidir (Erden, 2016, s. 24, 25).

Etkili sınıf yöneticileri;

- Sınıfta uyulması gereken kuralları ve ilkeleri belirlerler, bu kuralları ve ilkeleri öğrencilerle paylaşırlar.
- Sınıf yöneticileri; konulan kurallar ile ilgili öğrencilerin olumsuz düşüncelerini dinlerler ve öğrencilerin bu kuralları anlaması için onlara yardımcı olurlar.
- Sınıf yöneticisi, öğretim etkinliklerini planlar, etkinliklerde öğrencilerin kullanacağı materyalleri önceden tahmin eder.
- Sınıf yöneticisi, öğrencilerin gelişimlerini takip eder ve öğrencilerin kendilerini değerlendirmelerine katkı sağlar (Lemlech, 1988, s. 6).

Sınıf yönetimi farklı bilgi ve donanım gerektirmektedir. Her öğretmen kendi bilgi ve becerisine göre sınıf yönetimini gerçekleştirir. Sınıf yönetiminde öğretmenlerin gösterdiği yönetim tarzı, öğretmenin öğrencilerle sınıfta olan iletişimlerini, eğitime bakış açılarını, sınıf yönetim tarzını etkilemektedir. Sınıfta öğretmen en yetkili kişidir. Bu nedenle etkili sınıf yönetimi kabiliyetine sahip olmak iki ana nedene bağlıdır.

- a) Öğrencileri başarılı kılmak ve onların derse olan güdülerini artırabilmek için eğitim etkinliklerini zamanında ve yerinde etkili bir şekilde kullanmalıyız.
- b) Öğrencilerimize sorumluluk duygusunu aşılama ve onların davranışlarını kontrol altında tutabilmek için sınıf yönetimi çok önemlidir (Ünal ve Ada, 2003, s. 32).

2.3 Sınıf Yönetiminin Boyutları

Sınıf yönetiminin içeriği beş boyutta ele alınabilir.

Birinci boyutu sınıfın fiziksel yapısı oluşturur. Sınıfın genişliği, sınıfın içinde yer alan etkinliklerin yapısı, ısı, ışık, renk, görüntü, temizlik, oturma planı bunların başlıcalarını oluşturmaktadır. Fiziksel düzenlemelerin temel amacı öğrencinin sınıfta rahat edebilmesini sağlamaktır. Bu sayede öğrenci okula isteyerek ve seyerek gelecektir. Öğrencilerde eğitimin temel amacı olan davranış değişikliğini meydana getirmek istiyorsak uygun ortamı sağlamamız gerekmektedir.

Sınıf yönetiminin ikinci boyutu planlama ve programlamadır. Kazanımlar esas alınarak yıllık ve günlük planlar oluşturulur. Kaynaklar belirlenir ve öğrencilerin gelişimleri izlenerek değerlendirilir.

Üçüncü boyut, zamanlamanın ayarlanmasına yöneliktir. Eğitim-öğretim etkinliklerinin etkili olabilmesi, öğrenmeye ayrılan zamanın süresine ve bu zamanın verimli kullanılmasına bağlıdır.

Sınıf yönetiminin dördüncü boyutu, sınıftaki öğrencilerin ilişki düzenlemelerinden oluşur. Öğrencilere sınıfta uyulması gereken kurallar benimsetilir. Sınıfın daha yaşanabilir hale gelebilmesi için, öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretmen ilişkisi çok önemli bir anlam taşır.

Beşinci boyut, öğrencilerin davranışlarının şekillenmesinden oluşur. Sınıfta gerçekleştirilecek etkinliklerin istenilen düzeyde hayata geçirilebilmesi için sınıf ortamının düzenli hale getirilebilmesi gerekir. Ortaya çıkabilecek sorunlar önceden tahmin edilir ve bunlara yönelik önlemler alınır (Başar, 2003, s. 6, 8).

2.4 Sınıf Yönetimi Modelleri

Sınıf yönetiminde kullanılacak modeller birden fazla etkinliklerin sistemleştirilmesi için kolaylık sağlayacaktır. Sınıf yönetiminde birden fazla modelin olması bir etkinlikte sadece o modelin kullanılacağı anlamına gelmemektedir. Bir etkinlikte birden fazla modelin aynı anda kullanılacağı durumlar olabilir. Bu nedenle sınıf yönetimi modellerinden herhangi birinin diğerinden daha iyi olduğu söylenemez. Fazla tercih edilmesi istenmeyen tepkisel model bile bazı etkinliklerde diğer modellere göre daha etkili sonuçlar verebilir (Başar, 2012, s. 18).

Sınıf yönetimi etkinliklerinin amaca, konuya, öğrencilerin seviyelerine ve fiziki şartlara göre değişiklik gösteren modellerle sürdürülmesi gerekebilir. Sınıf yönetimi modelleri öğretmen merkezli anlayıştan, demokratik anlayışa doğru bir çeşitlilik gösterir (Ünal ve Ada, 2003, s. 37).

Kılbaş'a (2014) göre öğretmenlerin öğretim süreci boyunca uygun ortam hazırlayabilmeleri, sınıfta oluşabilecek yönetim kaynaklı sorunlarla başa çıkabilmeleri kullanılan modelin özelliğine bağlıdır (Kılbaş, 2014, s. 198).

Sınıf yönetiminde kullanılan modeller tepkisel model, önlemsel model, gelişimsel model ve bütünsel model olarak dört farklı grupta incelenebilir (Başar, 2012, s. 19).

2.4.1 Tepkisel model

Tepkisel model olumsuz bir davranışın ortadan kaldırılmasını amaçlayan, olumsuz davranışa karşı tepki koyan klasik sınıf yönetimi modelidir. Bu modeli kullanan öğretmen etkinliklerinde grup etkinliğinden daha çok bireysel etkinlikleri kullanır (Ünal ve Ada, s. 37).

Tepkisel model bir davranışın sonucunda bu davranışa karşı tepki olarak davranış ve tavır sergilemektir. Genellikle tepkisel modelde istenmeyen davranışlara tepki verilir. Tepkisel model, olayın sonucuna göre bir uygulama gerektirdiği için

mecburi durumlar dışında kullanılmaması gereken bir modeldir. Tepkisel modeli çok kullanan bir öğretmenin, sınıf yönetimi kabiliyetinin düşük olduğu veya diğer yönetim modellerini yeterince kullanmadığı sonucuna varılabilir. Bütün bunlara rağmen istenmeyen bir olaya karşı tepkinin zamanını, süresini, yerini ve ölçüsünü iyi ayarlayarak kullanılabilir (Başar, 2012, s. 19).

Tepkisel modelde öğretmen genellikle istenmeyen davranışa konsantre olduğundan diğer öğrenciler istenmeyen davranışın daha önemli olduğunu düşünerek yanlış yapabilirler. Bu durumda istenmeyen davranış azalmak yerine artabilir (Balay, 2017, s. 5).

2.4.2 Önlemsel model

Önlemsel modelde istenmeyen davranışın sonuçları ortaya çıkmadan buna yönelik önlem almak ve istenmeyen davranışın önüne geçmek bu modelin temel amacını oluşturmaktadır (Balay, 2017, s. 7, 8).

Başar'a (2012) göre önlemsel modelin gerektiği yerde bilinçli bir şekilde kullanılması, tepkisel modele duyulan ihtiyacı büyük oranda azaltacaktır. Önlemsel modelde ortaya çıkabilecek sorunların süreç başlamadan tahmin edilmesi ve bu sorunların ortaya çıkmaması için gerekli plan, programın, önceden hazırlanması gerekmektedir (Başar, 2012, s. 20).

Önlemsel modelde eğitsel etkinlikler bireyden çok gruba yönelik çalışmalardır (Ünal ve Ada, 2003, s. 37).

2.4.3 Gelişimsel model

Bu modelde eğitsel etkinliklerde planlama yapılırken öğrencilerin gelişimlerinin fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik yönlerini yeterince bilmek gerekmektedir. Gelişimsel model öğrencinin her açıdan fazlasıyla tanınmasını gerektirir. Öğrencinin ailesi, arkadaşları, yaşam koşulları, gelecek hayalleri, güçlü ve zayıf tarafları hakkında bilgi sahibi olmadığımız öğrenciye gerekli katkıyı sağlayamayız (Başar, 2012, s. 20).

Gelişimsel model dört aşamadan oluşmaktadır.

1. Basamak: Çocuğun yaklaşık onuncu yaşına kadar olan süreyi kapsar ve çocuk bu aşamada bir çok şeyi sıfırdan öğrenmeye başlar. Çocuk ne zaman, nerede, nasıl davranacağını öğrenir.

2. Basamak: On- on iki yaş arasına gelen dönemdir. Bu dönemde çocuklar olgunlaşma aşamasındadır.

3. Basamak: On iki- on beş yaş arası döneme denk gelir. Bu dönemde çocuklar için beğenilme, arkadaşları ve öğretmeni tarafından övülme istekleri ön plana çıkar.

4. Basamak: Bu aşama lise yıllarına denk gelmektedir. Bu dönemde akranlarının çocuk üzerindeki etkisi artarken ebeveynlerin etkisi azalır (Ünal ve Ada, s. 37, 38).

2.4.4 Bütünsel model

Bütünsel model diğer modellerin hepsinin pozitif yönlerinden yararlanan, negatif yönlerini kullanmayan bir modeldir (Başar, 2012, s. 20, 21).

Bütünsel model belirlenen hedefler doğrultusunda gereksinimlere uygun bireyler yetiştirmeyi amaçlar (Ünal ve Ada, s. 38)

2.5 Sınıf Yönetim Anlayışları

Eğitim öğretimin ilk gününden itibaren öğretmenler sınıf yönetimi ile ilgili demokratik, otokratik ve ilgisiz yaklaşımlar arasında tutum ve davranışlar sergileyerek kendi yönetimi ile ilgili öğrencilere önemli ipucu verirler. Öğretmenlerin sınıftaki yönetim anlayışları, öğrencileri anlama ve algılama durumuna, kendi değerlerine ve düşüncelerine göre farklılık gösterebilir (Ünal ve Ada, 2003, s. 37, 38).

Öğretmenler sınıfta sergiledikleri kişisel özellikleri, tutum ve davranışları ile hangi sınıf yönetimi anlayışı içerisinde olduklarını belli ederler. Çünkü sınıf içerisinde bir öğretmen teşvik edici, ilgili, eleştirici, kuralcı, öğrencilerin ilgilerini ve ihtiyaçlarını dikkate almayan veya her şeye izin veren bir yapıda olabilir. Bu durumları, öğrencilerin özellikleri, dersin kapsamı, okulun yapısı da etkilemektedir (Durukan ve Öztürk, 2005, s. 22).

Öğretmenlerin sınıf yönetim tarzı, öğretmenin sınıf içerisinde sergilediği tutarlı davranışların bütünüdür. Yaşanılan çağın değer yargıları sınıf düzenini oluşturma aşamasında önemlidir (Hesapçioğlu, 1994, s. 255).

2.5.1 Demokratik sınıf yönetimi

Demokratik özelliklere sahip olan öğretmen; sınıf yönetiminde esnek, dersini anlatmada gayretlidir. Demokratik sınıf yönetimini benimseyen öğretmen sınıf ortamını rahatlatmaya çalışır ve öğrencilerin çalışmalarını başarılı bir şekilde tamamlamaları için onlara yardımcı olur (Smith ve Laslett'ten aktaran Özçakır, 2007, s. 29).

Demokratik yönetim anlayışında çocuklar hangi etkinlikte kimle çalışacağına karar vermekte özgürdür. Öğretmen öğrencilerini objektif veriler ışığında değerlendirir ve bütün öğrenciler öğretmenin gözünde eşittir. Eğitim- öğretim süreci boyunca öğretmen bütün konularda görüş, eleştiri ve önerileri dikkate alır. Bu yönetim anlayışında serbestlik ile başıboşluk kavramı karıştırılmamalıdır (İlgar, 2005, s. 166).

Demokratik yönetim anlayışında öğretmen, öğrencilerin fikirlerine önem verir. Öğrenciler arasında kesinlikle ayırım yapmaz. Sınıf içi yapılan etkinliklerde tüm öğrencilerin sorumluluk alıp etkinliğe dahil olmasını sağlar. Demokratik yönetim anlayışını benimseyen öğretmenlerin etkinliklerde yer alan öğrencilerde grup bilinci, gruplar arası uyum ve işbirliği oldukça fazladır. Demokratik sınıf yönetiminin olduğu sınıflarda öğrenciler düşüncelerini bağımsız bir şekilde dile getirirler, bu durum öğrencinin bağımsız davranış gelişimine de katkı sağlar (Ünal ve Ada, 2003, s. 39).

Demokratik yönetim anlayışına sahip öğretmen bilginin kaynağını kendisi olarak görmez. Öğrencilerin buluş isteklerini saygıyla karşılar ve onları keşfetmeye yönlendirir. Grup çalışmalarının bireysel çalışmalardan daha verimli olduğunu düşünür. Demokratik öğretmen toplumsal çalışmalara katılan öğrencinin, kendisine problem çözümünde farklı beceriler kazandıracak düşüncesini hissettirir. Demokratik bir yönetim anlayışı; öğretmenin bir grup bilinci oluşturabilmesini ve bu süreçte alınacak kararları öğrencisiyle birlikte almasını gerektirir. Öğretmen sınıfta tek başına lider olmaktan çok liderliği sınıf içinde paylaştıran ve yönlendiren kişi olmalıdır. Demokratik öğretmen değerlendirme yaparken nesnel verileri kullanır. Dersin genel planlayıcıları ve süreci işletenleri öğrenci gruplarıdır. Bu süreçte öğrenci merkezli bir öğretim vardır (Kılbaş, 2014, s. 17, 18).

Öğretmen öğrencisine olan sevgisini demokratik sınıf yönetimi anlayışı ile gösterebilir. Demokratik sınıf yönetimi anlayışının uygulandığı sınıflarda olumsuz tutumların yerine daha çok olumlu tutumlar üzerinde durulur. Belirlenen hedeflere ilerlerken baskı ve tehdidin yerini öğrencileri teşvik edici moral verici sözler alır (Ağaoğlu, 2007, s. 31).

Yağcı'ya (1997) göre, sınıf içi demokratik öğretmen davranışları aşağıdaki özellikleri göstermektedir.

- Sınıf etkinliklerini planlarken öğrencilere eşit söz hakkı vermeye dikkat edilmelidir.
- Sınıf içi iletişimde saygı ve sevgi ilkelerine uygun hareket edilmelidir.
- Önemli kararlarda öğrencilerin söz sahibi olmasını sağlamalıdır.
- Öğrencilerin, hem öğretmenin hem de arkadaşlarının düşüncelerine ve davranışlarına saygı göstermeleri için çaba harcamalıdır.
- Öğrencilerin görüşlerini özgürce açıklayabilecekleri bir ortam hazırlamalıdır.
- Öğrencilerin yeri ve zamanı geldiğinde görüşlerini özgürce açıklayacakları bir ortam sağlamalıdır.
- Derse giriş ve çıkış saatlerinde ve sınav günleri konularında öğrencilerin görüşlerine başvurmalıdır.
- Öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde nesne kriterlere uygun davranmalıdır.
- Öğrencilerin kendi haklarını ve başkalarının haklarını savunabilecekleri bir ortam yaratmalıdır.
- Öğrencilerin kendi düşüncelerini oluşturabilmeleri için rehberlik etme.
- Sınıf içerisinde öğrencileri rencide edecek küçük düşürecek cümleler kullanmaktan kaçınmalıdır.
- Öğrencilerin yanlış cevap vermeleri durumunda dahi konuşmalarına fırsat tanınmalıdır.
- Öğrencilerin eğitim-öğretim sürecine aktif katılımını sağlamalıdır.

- Öğrencilerin eleştirileri ve önerileri doğrultusunda gerekli değişiklikleri yapmalıdır.
- Öğrencilerin belirlenecek çalışma konularını kendi istekleri doğrultusunda seçmelerine olanak sağlama (Yağcı, 1997, s. 53, 54).

2.5.2 Otokratik sınıf yönetimi

Otokratik sınıf yönetimini benimseyen öğretmenler, öğrencileri sınıf yönetiminin dışında tutarlar. Daha farklı bir ifadeyle öğrencilerin süreç boyunca fazla söz hakkı yoktur. Öğrenciler bu yönetim anlayışında öğretmenin beklentilerini yerine getirmek için çaba gösterir. Eğitim etkinliklerinde tek lider öğretmendir (Demirbolat, 2006, s. 47, 48).

Otokratik öğretmen sınıf yönetiminde kontrolü kaybetme korkusuyla eğitim etkinlikleri boyunca çok fazla arkadaşlar arası etkileşime müsaade etmez. Öğretmen, öğrencilerin kendisini dinleyip sözünden çıkmadıkları için ödüllendirir. Ders programının hazırlanmasından dersin işlenişine kadar sürecin tamamında öğretmen merkezli bir yönetim anlayışı hakimdir. Öğretmen süreç boyunca öğrencilerden eleştiri yapmamalarını bekler. Bu anlayış tarzında öğretmen dersin işlenişini yürütebilmek için düşük not vermeyi ve ceza uygulamasını tercih eder (Kılbaş, 2014, 17).

Otokratik sınıf yönetimi anlayışına hakim öğretmenler öğrencilerin düşüncelerine, önerilerine ve gereksinimlerine önem vermezler. Süreç boyunca bütün kararları tek başına alan kişi öğretmendir. Bu süreçte yapılan en büyük yanlışlıklardan biri de öğrencileri birbirleri ile karşılaştırmaktır. Öğretmen disiplini sağlamak için sert bir tutum sergilemekten kaçınmaz (Ünal ve Ada, 2003, s. 39).

Otoriter öğretmen, sınıfta yapılacak etkinliklerde kimin hangi aşamada ne yapacağını bütün detayları ile kendisi belirler. Bu durum öğrencinin bir sonraki aşamada ne ile karşılaşacağını bilmemesine neden olmaktadır. Öğretmen grup çalışmalarında kimlerin hangi grupta olacağını kendisi belirler ve öğrencilerin fikirlerini, düşüncelerini göz ardı eder. Öğretmen sınıfta otoriteyi sağlamak için öğrencilere bağırma ve korkutma yoluna gider (İpek'ten aktaran Özçakır, 2007).

Bayrak'a (1999) göre, otokratik yönetim anlayışının hakim olduğu sınıflarda öğrenci dersi soru sorarak bölemez. Derse saatinde gelmeyen öğrenci sınıfa alınmaz.

Kurallara uymayan öğrenciler suçlanırlar ve okul yönetimi ve ailelerine şikayet edilirler.

2.5.3 İlgisiz sınıf yönetimi

İlgisiz sınıf yönetiminde öğretmen, sınıfta gerçekleştirilen eğitsel etkinliklerde öğrencilere yardımcı olmak ve onları yönlendirmek yerine öğrencileri kendi hallerine bırakan yönetim eğilimini benimser. Bu yönetim anlayışında eğitim-öğretim programı, dersin amaç ve hedefleri, öğrencilerin gereksinimleri öğretmeni ilgilendirmez. Öğretmen, öğrencileri eğitim etkinliklerine motive etmek ve onları etkilemek adına hiçbir çaba sarf etmez. Öğretmenin öğrencileriyle ilgilenme oranı düşük seviyede olduğundan sınıfta başarı düzeyi yüksek seviyede olmayacaktır (Ünal ve Ada, 2003, 39, 40).

İlgisiz öğretmen öğrenciyi sınıfta ve etkinliklerde tamamen kendi haline bırakır. Öğrencilere karışmaz ve onlarla ilgilenmez. Öğrenciler sınıfta kendi halindedir ve istedikleri gibi davranışlarda bulunurlar. Bu nedenle öğrenciler davranışlarında kararsız ve amaçsızdırlar. İlgisiz sınıf yönetim anlayışının hakim olduğu sınıfta plansızlık ve düzensizlik vardır Çizelge 2.1’de sınıf yönetiminin farklılaşan özellikleri detaylı şekilde verilmiştir (Kılbaş, 2014, s. 19).

Çizelge 2.1: Sınıf Yönetimi Anlayışının Farklılaşan Özellikleri.

Otokratik	Demokratik	İlgisiz
Cezalandırıcı	Arkadaşça	İzin veren
Hata bulucu	Tutarlı, kararlı	Bütünüyle özgür bırakan
Israrcı	Cesaretlendirici	Düzensiz
Emredici	Yönlendirici	Başboş bırakan
Eleştirici	Yardım edici	İlgi göstermeyen
Baskıcı	Rehberlik edici	Yönlendirmeyen
Sert ifadeli	Kazandırıcı	Tutarsız
Dayatıcı	Sıcak	İlgisiz
Belirleyici	Hoş, zarif, temiz	İnisiyatif kullanmayan
Kaba, korkutucu	Etkileyici	Etkisiz

2.6 Etkili Sınıf Yönetimi

Eğitimde başarılı olmanın birinci adımı olarak sınıfın iyi yönetilmesi kabul edilmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin eğiticilik yönlerinin yanı sıra yöneticilik özelliklerini de geliştirmesi önemlidir. Etkili bir sınıf yönetimi için dikkat edilmesi gereken noktaları şu şekilde sıralayabiliriz:

- a) Derse başlarken kesinlikle olumlu bir davranış ve yüksek beklentilerle derse başlamalıyız.
- b) Derse girmeden önce ön hazırlık yapmalıyız, bu sayede zamanı etkili bir şekilde kullanırız ve eğitim etkinlikleri için gerekli materyalleri önceden hazır hale getiririz.
- c) Etkinlikler arasında yapılacak olan geçişler iyi bir şekilde planlanmalıdır.
- d) Öğrenciler sınıfa girerken izlenmeli, bu sayede ders başlamadan önce öğrencinin problemi çözülür ve olası bir problemin önüne geçilir.
- e) Sınıf yönetimini daha etkili kullanabilmek için bir disiplin olanı oluşturulmalıdır. Bu plan sayesinde öğrencilerin davranışlarının durumuna ve şiddetine göre ne tür bir yaptırım uygulayacağımızı açıkça planlamalıyız.
- f) Sınıfta oluşan istenmeyen davranışların büyümesine müsaade edilmemelidir.
- g) Sınıfta meydana gelecek olayların kontrolümüzden çıkmasını engellemek ve olayları sakinleştirmek için mizah kullanılmalıdır.
- h) Öğrencilerle olası istenmeyen tartışma durumlarında sakinliğimizi korumalı, mümkün olduğunca öğrencilerle laf sataşmasına girilmemelidir.
- i) Sınıfta meydana gelen önemli olaylar kayıt altına alınmalı ve gerektiğinde bu bilgilerden yararlanılmalıdır.

Sınıfın içinde meydana gelen olumsuzluklar sınıfın içinde bırakılmalı ve zamanın geri kalanı gün içinde olabildiğince güzel geçirilmelidir (Küçükahmet, 2011, s. 11, 14).

2.7 Sınıf İçi İletişim ve Etkileşim

İletişim; başkasının bizlere verdiği işaretleri ve sembolleri almak ya da okumaktır. İletişim, bizim başkalarını, başkalarının da bizi anlamalarına yardımcı olan bir süreç olarak kabul görmüştür. İletişim, insanların sosyal olmalarını ve kendi aralarında ilgi kurmalarını sağlayan özel bir durumun anlam kazanmasıdır. İnsan, jest ve mimiklerini en iyi kullanan, gelişmiş refleks ve içgüdülerinin yanı sıra dili de içine alan çok karmaşık davranışlarla iletişim kurabilen tek varlıktır. İletiler; sözel, sesli,

fiziksel ya da çeşitli uyarıcılar aracılığıyla alınır ya da iletilir. Sesle yapılan her türlü iletişim söze iletişimdir. Sözel olmayan iletişim ise; jestler, mimikler, göz kontağı gibi bedensel devinimlerdir (Kılbaş, 2014, s. 100, 101).

Sınıf, öğretmenler ve öğrenciler arasında duygu,düşünce ve bilginin karşılıklı olarak değiştiğı etkileşim sistemidir. İletişim olmadan öğrenme ve öğretme süreci gerçekleşemez. İletişim, geniş anlamda “insanlar arasında anlamları ortak kılma sürecidir.” İletişim sadece bilgi göndermek değildir. İletişimin sadece bilgi gönderme ile sınırlı olduğunu düşünmek başarılı bir iletişim kurmanın önündeki en büyük engeldir (Küçükahmet, 2011, s. 20).

İletişim sosyal ve psikolojik süreçlerden oluşmaktadır. İletişim aracıyla insanlar çevreye uyum sağlar ve birbirlerini iletişim vasıtasıyla tanırlar. Çevremizdeki kişiler ile yeterince iletişime geçememe sebeplerimizden bir tanesi de iletişim kurmada yaşadığımız sorunlardır. Bu durum kendimizi yalnız hissetmemize neden olmaktadır (Ünal ve Ada, 2003, s. 124).

2.8 Beden Eğitimi Derslerinde Sınıf Yönetimi

Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf içerisinde birden fazla görevi bulunmaktadır. Bunların başında ve en önemlilerinden biri de sınıf yönetimidir. Sınıf yönetiminde başarılı olamayan öğretmen sınıf içerisinde öğrencilerinden gereken verimi alamaz. Sınıf içerisinde öğrencilerde disiplinsizlik varsa bu durumda eğitim-öğretim aksar ve verimlilik düzeyi düşer. Bu durum hem öğrenciye hem öğretmene zarar verir. İyi bir sınıf yönetiminin olduğu sınıflarda öğrenme üst düzeyde meydana gelir (Marzano ve diğ., 2003).

2.9 Beden Eğitimi Dersinde Etkili Sınıf Yönetimi

Etkili bir sınıf yönetimi aşağıdaki özellikleri içermelidir:

- Yoklama alınması.
- Araç-gereçlerin öğrencilere verilmesi ve tekrardan düzenli şekilde toplanması.
- Ders konularının planlanması.
- Ortamın hazır hale getirilmesi.

- Öğrencinin dikkatini dağıtacak durumları ortamdan kaldırmak.
- Grupları dengeli şekilde belirlemek.
- Isınma hareketleri.
- Öğretim ve sınıf düzeninden yararlanma.
- Ders esnasında verilen görevleri kontrol etme.
- Dersteki bölünmelere ve gruplaşmalara adapte olma ve engelleme.
- Öğrenci liderlerini etkili şekilde kullanmak (Harrison ve Blakemero, 1992).

2.10 Beden Eğitimi Dersinde Disiplin

Disiplinsiz öğrenci davranışları beden eğitimi öğretmenlerinin en büyük sorunlarından birini oluşturmaktadır. Diğer sorunların başında ise öğrenci mevcutlarının fazlalığı, öğrencilerin ailelerinin maddi yetersizlikleri ve ilgisiz tutumlarıdır (Tamer ve Pulur, 2001, s. 22).

2.11 Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Özel Amaçları

Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı kapsamında 2018 yılında yayınlanan tebliğler dergisinde;Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın amacı; öğrencilerin eğitim-öğretim dönemleri süresince kullanacakları hareket becerileri, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte öz yönetim becerileri, sosyal becerileri ve düşünme becerilerini de geliştirerek bir sonraki öğrenim düzeyine hazırlanmalarıdır. Bu amaç doğrultusunda, Beden Eğitimi ve Spor dersini alan öğrencilerin aşağıdaki program çıktılarına ulaşmaları beklenmektedir:

- Beden eğitimi ve spor dersi öğrencilerin fiziksel etkinliklere özgü hareket becerilerini geliştirmesine yardımcı olur.
- Öğrenciler, beden eğitimi ve spor dersi sayesinde hareket kavramlarını çeşitli fiziksel hareketlerde ve sportif alanlarda kullanır.
- Öğrenciler, sağlıklı yaşam ile ilgili fiziksel etkinlikleri ve spor ilkelerini açıklar.

- Öğrenciler, sağlıklı olmak için fiziksel aktivitelere düzenli olarak katılır.
- Öğrenciler spor ile ilgili kültürel birikim ve değerlerimizi öğrenir.
- Öğrenciler, beden eğitimi ve spor sayesinde öz denetim becerilerini geliştirir.
- Öğrenciler, beden eğitimi ve spor dersi sayesinde iletişim becerilerini geliştirir.
- Sosyal sorumluluk, liderlik, doğaya hassasiyet ve farklı düşüncelere saygı özelliklerini geliştirir.

2.12 Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Uygulanmasında Dikkat Edilecek Hususlar

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı uygulamasında öğretmenler aşağıda sunulan konuları dikkate almalıdırlar:

- a) Öğretmen öğretim programının temel ilkelerini ve ortaokul öğrencilerinin gelişim özelliklerini dikkate alarak okula özgü uyarlamalar yapar.
- b) Beden eğitimi dersinde öğrenme stratejileri belirlenirken, beden eğitimi dersi diğer derslerle ilişkilendirilmelidir.
- c) Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın dayandığı temel ilkeler:
  - Fiziksel etkinlikler, oyun ve sportif faaliyetler ile yapılmalıdır.
  - Öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimleri birbirinden bağımsız düşünülmemiştir.
  - Beden eğitimi ve spor dersinde yapılandırmacı yaklaşım daha çok kullanılmalıdır.
  - Beden eğitimi ve spor dersi daha çok süreç ağırlıklıdır.
  - Beden eğitimi ve spor dersi gelişimsel ve sarmal bir yapıdan oluşmaktadır.
  - Beden eğitimi ve spor dersinin esnek bir yapısı olmalıdır.
  - Beden eğitimi ve spor dersinde temalar, konular istenilen kazanımlara ulaşmada bir araç olarak kullanılmalıdır.

- Öğrencilerin eğitiminde, çevre ve diğer kişilerle yaşanan etkileşim önemlidir.
- Beden eğitimi ve spor dersinde öğrenme-öğretme ortamlarında bireysel, eşli çalışmalar önemlidir.
- Beden eğitimi ve spor dersi esansında öğrencilerin kendilerini fiziksel ve duygusal olarak güvende hissetmeleri oldukça önemlidir.
- Beden eğitimi ve spor dersinde yenilikçi, eleştirel ve yansıtıcı düşünme ön plandadır.
- Beden eğitimi ve spor dersinde toplumsal ve evrensel değerlere yer verilmiştir.
- Beden eğitimi ve spor dersinde fair-play anlayışını geliştirmek önemlidir.
- Beden eğitimi ve spor dersine tüm öğrencilerin aktif katılımı oldukça önemlidir.
- Beden eğitimi ve spor dersinde çevreye ve doğaya karşı hassas davranılmalıdır.
- Beden eğitimi ve spor dersinde eğlenerek öğrenmek oldukça önemlidir.
- Beden eğitimi ve spor dersinde çok yönlü değerlendirme önemlidir.
- Beden eğitimi ve spor dersi, öğrencilere sağlıklı yaşam alışkanlığı kazandırır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018).

2.13 Beden Eğitimi Dersinde Fiziksel Ortamın Düzenlenmesi

Psikomotor becerilerin kazanımına geçilmeden önce öğrencilerin temel fizyolojik ihtiyaçlarını karşılayacağı bir ortam oluşturulmalıdır. İyi bir beden eğitimi öğretmeni;

- a) Öğrencilerin su ihtiyaçları karşılanmalıdır.
- b) Yapılacak hareketlerden korkan öğrenciler zorlanmamalıdır.
- c) Fiziksel aktiviteye katılmakta zorlanan öğrencilere tolerans tanınmalıdır.

Okul iklimi, sınıf ortamında meydana gelen etkileşimlerin en belirleyici öğesidir. Öğretmen, dersin işleneceği mekan hakkında karar verici kişidir. Konunun

amacına uygun şekilde mekan belirlemek öğretmenin işini kolaylaştıracaktır. Beden eğitimi öğretmeni güvenilir ve dersin işlevine uygun bir ortam hazırlayamaz ise öğrencilerde öğrenme zorlaşacaktır. İyi bir öğrenmenin gerçekleşebilmesi için ortamın elverişli olması önemlidir (Kelly ve Melograno, 2004, s. 179).

2.14 Lise Türleri ve Kuruluş Amaçları

Fen Lisesi; Fen liseleri; eğitim-öğretim süresi 4 yıl olan yatılı ve karma okullardır. Bu okullarda öğrenci velilerinin istekleri doğrultusunda gündüzlü öğrenciler de öğrenim görebilirler. Fen Liseleri, öncelikle fen alanı ile ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır. Fen Liselerinin amacı; Zeka düzeyleri ile fen ve matematik alanlarındaki yetenekleri yüksek olan öğrencileri, matematik ve fen bilimleri alanında yüksek öğrenime hazırlamayı, matematik ve fen bilimleri alanlarında gereksinim duyulan üstün nitelikli bilim adamlarının yetiştirilmesine kaynaklık etmeyi, öğrencileri araştırmaya yöneltmeyi, bilimsel ve teknolojik gelişmeler ile yeni buluşlara ilgi duyanların çalışacakları ortamı ve koşulları hazırlamayı, yeni teknolojileri kullanabilen, yeni bilgiler üretebilen ve projeler hazırlayabilen bireyler yetiştirmeyi, Öğrencilerin bilimsel araştırma yapmalarına, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izlemelerine yardımcı olacak şekilde yabancı dilde iyi yetişmelerini sağlamayı amaçlar (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2006).

Spor Liseleri; bu okullar, öncelikle beden eğitimi ve spor yüksek okullarının olduğu yerlerde açılır. Öğrencilere beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve beceriler kazandırmayı, beden eğitimi ve spor alanında nitelikli insan yetiştirilmesine kaynaklık etmeyi amaçlar (MEB, 2018).

Mesleki ve Teknik Eğitim Liseleri; meslekî ve teknik eğitim sosyal ve ekonomik sektörler ile iş birliği içinde ulusal ve uluslararası meslekî yeterliliğe, meslek ahlâkına ve meslekî değerlere sahip, yenilikçi, girişimci, üretken, ekonomiye değer katan ehil iş gücü yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Meslekî ve teknik eğitim ile bireylerin ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda uygun öğrenme fırsatlarının sunulduğu, iş ve meslek ahlakını merkeze alan yenilikçi, istihdama hazırlayan, iktisadi ve sosyal sektörlerin ihtiyaçlarına göre geliştirilen ve paydaşlarla iş birliği içinde sürekli yenilenen bir meslekî ve teknik eğitim sistemi oluşturulması amaçlanmaktadır (MEB, 2018).

Anadolu İmam Hatip Lisesi; halkın dini ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla imam ve hatip yetiştirmektedir. Millî ve manevî değerlerine bağlı, insanlığa faydalı olma idealine sahip, akademik eğitimini almış, karakterli ve gzel ahlaklı, insanlar yetiştirmekte amaçları arasındadır (MEB, 2018).

Anadolu Lisesi; rencilerin ilgi, yetenek ve başarılarına gre yksek retim programlarına hazırlanmalarını, yabancı dili, dnyadaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilecek dzeyde renmelerini sağlamaktır.

2.15 İlgili Araştırmalar

Bu blmde yurt içinde ve yurt dışında konu ile alakalı yapılan araştırmalar yer almaktadır.

2.15.1 retmenlerin sınıf ynetimi anlayışlarını inceleyen araştırmalar

Bykarağz (1990), “retmen, renci ve Yneticilerin Demokratik Tutum ve Davranışları” isimli araştırmada, Trk Millî Eğitim Sistemi’nde demokratik eğitimin dzeyini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonuçlarına gre, retmenler yeterli dzeyde demokratik tutum ve davranışlar sergilememektedirler. retmenlerin rencilere gre daha demokratik tutum ve davranışlara sahip oldukları saptanmış ve il ve ile merkezlerinde bulunan retmenler arasında demokratik davranış açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Yıldırım (1994), yılında yaptığı “İlkretim Birinci Kademe retmenlerinin Demokratik Tutum ve Davranışları ile rencilerin Davranışları Arasındaki İlişkilerin Saptanması” adlı çalışmasında 4. ve 5. Sınıf rencileri ile retmenleri araştırma kapsamına alınmış, retmenlerin demokratik tutumları, tutum leğiyle, retmen ve rencilerin demokratik davranışları gzlem formuyla llmştr. Buna gre, retmenlerin tutum puanı iyi, demokratik davranışları orta, rencilerin demokratik davranışları zayıf olarak tespit edilmiştir. retmenlerin demokratik tutumları ile demokratik davranışları arasında, retmenlerin tutumları ile rencilerin davranışları arasında ve retmenlerin davranışları ile renci davranışları arasında fark bulunmuştur.

Gztok (1995), “retmenlerin Demokratik Tutumları” adlı araştırmada, retmenlerin ve retmen adaylarının demokratik ynetim anlayışlarını belirlemeyi

amaçlamıştır. Yapılan araştırmadan elde edilen sonuca göre, öğretmenlik mesleğinde kıdem sahibi olanlara göre aday öğretmenler daha fazla demokratik tutum sergilemektedirler.

Aksoy (2001), “Sınıf Yönetimi ve Disiplin Modellerinin Dayandığı Temel Yaklaşımlar” adlı araştırmasında, müdahaleci, müdahaleci olamayan ve etkileşimsel sınıf yönetimi anlayışını üç başlık altında incelemiştir. Modellerden bazıları zamanla öne çıkmış olmakla birlikte, modellerden herhangi birinin diğerine karşı bir üstünlüğünü ortaya koyan bir araştırma bulunmamaktadır. Bu nedenle bir modelin diğer modele göre daha iyi olduğunu iddia etmek imkansızdır. Birden fazla modeli bilmek avantaj sağlar ve gerektiğinde bu modellerden yararlanarak öğrencilerin konuyu daha iyi kavramalarına katkı sağlanır.

Terzi (2001), yılındaki “Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Anlayışlarına İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi” adlı çalışmasında ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin demokratik, otokratik, ilgisiz sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi ve öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerinin kişisel özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışını belirleyen maddelerin bir kısmında otokratik ve ilgisiz eğilim; demokratik ve sınıf yönetimi anlayışını belirleyen maddelerin tümünde ise demokratik eğilim sergiledikleri görüşünde oldukları sonucuna ulaşmıştır. Ancak demokratik yönetim anlayışının özellikle belli boyutlarda geliştirilmesinin gerekliliği, öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre farklılık göstermediği, yaşa göre ise otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışına ilişkin görüşlerinde, mezun olunan okula ve mesleki kıdeme göre ilgisiz yönetim anlayışına ilişkin görüşlerinde anlamlı farklılıklar olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Şahin (2002), “Etkili Sınıf Yönetimi İçin Kurallar Oluşturmada Pozitif Disipline Dayalı Bazı Öneriler” adlı bir araştırma yapmıştır. Araştırmasında, öğrencilerde meydana gelen davranış sorunlarını çözme becerilerini geliştirmede beyin fırtınası ve rol oynama yöntemlerinin önemine değinmiştir. Ders esnasında meydana gelebilecek istenmeyen davranışlara karşı bazı önlemler almanın gerekliliğini belirtmiştir.

Yılmaz’ın (2003), “Beden Eğitimi Öğretmenliğinin Yönetim Fonksiyonları” adlı araştırmasında; beden eğitimi öğretmenliğinin yönetim fonksiyonlarından

hangilerine ihtiyaç duyduğu, bu ihtiyaçların hangi fonksiyon yelpazesinde ağırlık kazandığı ve beden eğitimi öğretmenliğinin hangi tip yönetim fonksiyonlarına sahip olması gerektiği belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın amacını gerçekleştirmek için yöneticilik fonksiyonlarını ölçmeyi amaçlayan anket formu İstanbul'da görev yapan 245 beden eğitimi öğretmenine uygulanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda; beden eğitimi öğretmenliğinin, yönetim fonksiyonları olarak belirlenen teknik alan, insan ilişkileri ve stratejik ilişkiler (kavramsal alan) çerçevesinde incelendiğinde araştırılan yöneticilik fonksiyonlarının beden eğitimi öğretmenleri tarafından yerine getirildiğini göstermiştir.

Uğur (2006), Ankara ilinde ortaöğretimde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi modellerini ve karşılaşılan sorunlarını tespit etmek için yaptığı çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetiminde genellikle tepkisel modeli kullandığını belirtmiştir. Beden eğitimi öğretmenleri genellikle spor salonu eksikliği, malzeme eksikliği, fiziksel mekan yetersizliğini ve ailelerin yeterince ilgili olmadıklarını, tespit etmiştir.

Özçakır (2007), beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda beden eğitimi öğretmenleri demokratik sınıf yönetimi anlayışlarını en üst seviyede benimsemişlerdir.

Korkmaz ve diğ. (2007), tarafından “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğrenme Ortamını Bozan Davranışlara Karşı Geliştirdikleri Davranış Stratejileri” adlı çalışma yapılmıştır. Çalışmada, eğitim öğretim ortamını bozan davranışlarla beden eğitimi öğretmenlerinin hangi sıklıkla karşılaştıkları ve eğitim öğretim ortamını bozan davranışlarla karşılaşan beden eğitimi öğretmenlerinin bu duruma karşı ortaya koydukları stratejilerin neler olduğu tespit edilmiştir. Yapılan araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin eğitim öğretim ortamını bozan davranışları: İzinsiz konuşmak ders esnasında dersin düzeninin bozacak hareketlerde bulunmak, arkadaşlarının diikatini dağıtacak şekilde konuşmak ve davranışlarda bulunmak olduğu görülmüştür. Beden eğitimi öğretmenleri ortaya çıkan bu sonuçların çözümünde bu davranışları sergileyen öğrencilerle göz teması kurmak ve bu şekilde davranıp sınıfın düzenini bozan öğrencilerle olumlu davranışlar sergileyen öğrencileri eşleştirip sorunu çözmeye çalıştıkları tespit edilmiştir.

Lopes ve Silva 243 ortaokul öğretmeni üzerinde yaptığı çalışmada sınıf yönetimi ve öz-yeterlilik arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Yapılan analizler sonucunda öz-yeterlilik seviyesinin sınıf yönetimi konusunda derinlemesine bir etkiye sahip olduğu sonucuna varmıştır.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması, beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimleri anlayışları ölçeğinin geliştirilmesi ve verilerin çözümlenmesi yer almaktadır.

3.1 Araştırmanın Modeli

Bu çalışma genel tarama modelinde olup konu ile ilgili literatür tarandı gerekli teorik alt yapı oluşturuldu ve çalışmanın amacına uygun olarak araştırmacı tarafından geliştirilen bilgi formu kullanıldı.

3.2 Çalışma Grubu

Bu çalışmada, Çorum ili ve ilçelerinde örgün eğitim bünyesinde bulunan lise son sınıf öğrencileri çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Toplam 1003 lise son sınıf öğrencisine ulaşılmıştır. Elde edilen verilerden 89'u tutarsız olduğundan değerlendirmeye alınmamıştır. Değerlendirmeye alınan geçerli ölçüm sayısı 914'tür. Çalışma grubunun 479'u kadın öğrencilerden, 435'i erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

3.3 Verilerin Toplanması

Çalışmada, araştırmacı tarafından hazırlanan bilgi ve veri toplama formları kullanılmıştır.

3.3.1 Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları ölçeğinin geliştirilmesi

Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışlarını ölçmek üzere ölçek geliştirme süreci şu şekilde gerçekleşmiştir. Maddelerin oluşturulma süreci bir alt başlıkta ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışlarını belirlemek amacıyla oluşturulan ölçek 41 maddeden oluşmaktadır. Öğretmenlerin üç farklı yönetim anlayışına ilişkin toplam puanlarının belirlenebilmesi

için bu maddeler 5'li Likert tipinde derecelendirilmiştir. Her madde için beş seçeneğe göre öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarını sergileme düzeyleri belirlenmiştir. Her madde sırasıyla, Kesinlikle Katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katılıyorum (4) ve Kesinlikle Katılıyorum (5) şeklinde puanlanarak öğrenciler tarafından değerlendirilmiştir.

3.3.1.1 Maddelerin oluşturulması

Alanda yapılan çalışmalar incelenerek araştırmacı tarafından maddeler listesi oluşturulmuştur. Oluşturulan maddeler, alanda çalışan öğretim üyeleri ve beden eğitimi öğretmenlerine uygunlukları konusunda “Uygun” “Uygun Değil” ve “Düzeltilmeli” (düzeltme önerisi) şeklinde değerlendirmeleri konusunda görüş istenmiştir. Bu görüşler doğrultusunda gerekli düzeltmeler ve değişiklikler yapılmıştır.

Çizelge 3.1: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışlarına Yönelik Araştırmacı Tarafından Oluşturulan Maddeler Listesi.

İfadeler	
1.	Öğretmenimiz, sınıf düzenine ilişkin kuralları ve ilkeleri tek başına belirler.
2.	Öğretmenimiz, derslerinde bizlerle sadece talep ettiğimiz zaman ilgilenir.
3.	Öğretmenimiz, istenmedik bir durum karşısında öğrencileri suçlamadan duygularını açıklar.
4.	Öğretmenimiz, belirlediği kurallara uyulmasını ister.
5.	Öğretmenimiz, ders etkinliklerini planlamayı zaman kaybı olarak görür.
6.	Öğretmenimiz, ekip çalışmalarına öncelik verir.
7.	Öğretmenimiz, öğrencileri ile arasında belirgin bir mesafe bırakır.
8.	Özel ders, ticaret gibi etkinlikler öğretmenimizin daha çok dikkatini çeker.
9.	Öğretmenimiz, derste toplumsal değerlere uygun hareket eder.
10.	Öğretmenimiz, öğrenciler için sınıfta tek bilgi kaynağını kendisi olarak görür.
11.	Öğretmenimizin dersinde sınıfta olabildiğince serbest davranırız.
12.	Öğretmenimiz, bizlere kesin sınırlamalar yerine seçenekler sunar.
13.	Öğretmenimiz, öğrencilerin istenmeyen davranışlarını cezalandırır.
14.	Öğretmenimiz, ders yoklamasını aldıktan sonra bizleri serbest bırakır.
15.	Öğretmenimiz, eğitim ve öğretimde, öğrenci ilgi ve gereksinimlerini esas alır.
16.	Öğretmenimiz, kendisini öğrencilerin gözünde ulaşılmaz biri olarak görür.
17.	Öğretmenimiz, öğrencilerin sorularını geçiştirir.
18.	Öğretmenimiz, derste öğrencilerin kendilerini denemelerine izin verir.
19.	Öğretmenimiz, kendisinin eleştirilmesinden rahatsız olur.
20.	Öğretmenimiz, öğrencilerinin yaptığı çalışmaları önemsemez.
21.	Öğretmenimiz, öğrencilerin dersle ilgili önerilerini dikkate alır.
22.	Öğretmenimiz, öğrencilerin kendisine saygı göstermeleri için otoriter davranır.
23.	Öğretmenimiz, öğrencilerin görüşlerini önemsemez.
24.	Öğretmenimiz, bizleri dersle ilgili öneri getirmemiz için cesaretlendirir.
25.	Öğretmenimiz, derste uzlaşmayı kabul etmez.

Çizelge 3.1: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışlarına Yönelik Araştırmacı Tarafından Oluşturulan Maddeler Listesi (Devamı).

<i>İfadeler</i>
26. Öğretmenimiz, sınıfta ortaya çıkan anlaşmazlıklarda çözüm yolu ortaya koyamaz.
27. Beden eğitimi dersinde öğretmenle öğrenciler arasında karşılıklı bir iletişim vardır.
28. Öğretmenimizin herhangi bir konu hakkındaki düşüncesi asla değişmez.
29. Öğretmenimiz, proje önerisi getirmez, zorunlu projeleri ise takip etmez.
30. Öğretmenimiz, öğrencilerin düşüncelerine genel olarak değer verir.
31. Öğretmenimiz, öğrencilerinin görüşlerine asla önem vermez.
32. Öğretmenimiz, öğrencilerinin beklentilerini göz ardı eder.
33. Öğretmenimiz, derste demokratik yaşam kültürüne özen gösterir.
34. Öğretmenimiz, öğrencilerin fikir ve öneri getirmelerinden hoşlanmaz.
35. Öğretmenimiz, derslerde bize ismimizle hitap etmez.
36. Öğretmenimiz, sınavları objektif olarak değerlendirir.
37. Öğretmenimiz, öğrencilerin görüşlerine çok önem verir. (Kontrol Sorusu)
38. Öğretmenimiz, sınıftaki kuralların niçin koyulduğunu gerekçeleriyle birlikte açıklar.
39. Öğretmenimiz, derste bağırarak konuşur.
40. Öğretmenimiz, bireysel çalışmalara öncelik verir. (Kontrol Sorusu)
41. Öğretmenimiz, derste uzlaşmacı bir tutum ortaya koyar. (Kontrol Sorusu)

Çizelge 3.1’de sunulan 41 (38 ifade ve 3 kontrol ifadesi) ifadeden oluşan ölçeğin ilk hali oluşturulmuş ve pilot uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

3.3.1.2 Ölçeğin geçerliliği

Ölçeğin madde oluşturulması bölümü tamamlandıktan sonra, ikinci bölüm olan içerik ve görünüş geçerliliği sağlama çalışmaları yapılmıştır. Beden Eğitimi ve Sporda Sınıf Yönetimi Anlayışları ölçeğinin içerik ve görünüş geçerliliği sağlamak amacıyla konunun uzmanların görüşlerine başvuruldu. Uzmanlardan alınan görüşler ve bilgiler doğrultusunda, (1) Maddelerin hangi derecede beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışını ölçtüğünü; (2) Maddelerin hedeflenen kitleye uygun olup olmadığını; (3) Maddelerin yapısal doğruluğu ve (4) ölçeğin, çalışmanın amacına uygun olup olmadığı konusunda görüşlerine başvurulmuştur.

Dikkatli incelemelerden sonra, birbiri ile örtüşen ve değişkenler arasındaki ilişkisi çok net olmayan maddelerin çıkarılması uzmanlar tarafından önerilmiştir. Bu öneriler dikkate alınarak kişisel veri formunda öğrencilerin bilgilerinin yer aldığı kısımda öğrencilere yöneltilen “Yaşınız” sorusu, “Doğum Yılıınız” olarak değiştirilmiştir.

Veri toplama aracının ikinci bölümünde yer alan maddelerden “Öğretmenimiz sınıf düzenine ilişkin kuralları ve ilkeleri tek başına belirler ve öğrencilerin bu kurallara uymasını bekler.” ifadesinin daha kısa ve anlaşılır hale getirilerek

“Öğretmenimiz sınıf düzenine ilişkin kuralları ve ilkeleri tek başına belirler” olarak değiştirilmiştir. “Beden eğitimi dersinde çekingen davranırız” ifadesi öneriler doğrultusunda çıkarılmıştır.

İçerik ve görünüş geçerliliği sağlandıktan sonra pilot çalışmalar yapılmıştır.

3.3.1.3 Pilot çalışmalar

Pilot çalışma ilk olarak 50 kişilik gönüllü 12. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Verilerin girişinden önce kontrol sorularına tutarsız cevap veren 3 öğrencinin verileri değerlendirmeye alınmıştır.

Çizelge 3.2: Pilot Uygulama I: Çalışma Grubunun Cinsiyetlere Göre Dağılımı.

<i>Cinsiyet</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Kadın	25	53,2
Erkek	22	46,8
Toplam	47	100,0

Verilerin faktör analizi yapmaya uygun olup olmadığını test etmek için yapılan güvenilirlik analizi sonucunda (Kontrol maddeleri bu analize dahil edilmemiştir). 38 maddenin güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha=0,819$ 'dur. Bu değer verilerin birbirleri ile güvenilir düzeyde ilişkili olduğunu göstermektedir.

İlk uygulamadan iki hafta sonra aynı 50 kişilik gruba aynı maddeleri içeren ölçek ikinci defa uygulanmıştır. Bu uygulamada iki öğrencinin verileri, kontrol sorularındaki tutarsızlık nedeni ile analizlere dahil edilmemiştir.

Çizelge 3.3: Pilot Uygulama II: Çalışma Grubunun Cinsiyetlere Göre Dağılımı.

<i>Cinsiyet</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Kadın	26	54,2
Erkek	22	45,8
Toplam	48	100,0

II. Pilot uygulamada, verilerin faktör analizi yapmaya uygun olup olmadığını test etmek için yapılan güvenilirlik analizi sonucunda (kontrol maddeleri bu analize dahil edilmemiştir) 38 maddenin güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha=0,842$ 'dir. Bu değer verilerin birbirleri ile güvenilir düzeyde ilişkili olduğunu göstermektedir.

Bu iki pilot uygulama sonucunda 41 (3'ü kontrol maddesi olarak) maddeden oluşan ölçeğin uygulanmasına karar verildi.

3.3.1.4 Verilerin toplanması

Hazırlanan ölçek gerekli izinler alınarak, araştırmacı tarafından okullara gidilerek öğrencilere uygulandı.

Üç hafta süren veri toplama süreci sonunda 12. Sınıf düzeyinde 1003 öğrenciden veriler toplandı.

Ölçeklerin ön değerlendirmesi sonucunda kontrol sorularını tutarsız işaretleyen ve maddelerin tamamını aynı şekilde işaretlemiş olan formlar ayıklandı. Değerlendirmeye uygun ölçek oranı, %91,1'dir ($n=914$).

3.4 Verilerin Çözümlemesi

Elde edilen veriler betimsel ve istatistiksel çözümleme yöntemleriyle değerlendirilerek faktör analizi yapıldı. Verilerin istatistiksel analizi için SPSS 22.0 (IBM Corp., ABD; Lisans: Hitit Üniversitesi) paket programı kullanılmıştır.

3.4.1 Açıklayıcı faktör analizi

Örneklem grubundan elde edilen verilerin faktör analizi yapılmadan önce tüm maddelerin güvenilirlik analizi yapıldı. Öğrencilerden ($n=914$) elde edilen verilere göre ölçekte bulunan 38 maddenin güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha=0,811$ 'dir. Bu güvenilirlik düzeyi elde edilen verilerin faktör analizi yapmaya uygun olduğunu göstermektedir.

Çizelge 3.4: KMO ve Bartlett's Testi.

<i>KMO and Bartlett's Testi</i>		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0,844
	Approx. Chi-square	13493,521
Bartlett's Test of Sphericity	df	703,000
	Sig.	0,000*

* $p<0,01$

“Bartlett's Test Of Sphericity” kullanılarak korelasyon matrisinin benzer matris olup olmadığı hipotezi test edilmiştir. Veri grubunda yapılan test sonucunda bu hipotez $p<0,05$ seviyesinde reddedilmiştir. Bu sonuç maddeler arasında ilişkinin varlığını ortaya koyarak faktör analizi için verilerin uygunluğunu göstermektedir.

Çalışma grubunun yeterliliği test edilmiş ve MSA Matrisi 0,844 olarak saptanmıştır. Bu değerde verilerin faktör analizi için uygunluğunu göstermektedir.

Yapılan ilk faktör analizi sonucunda 9 boyutlu bir yapı ortaya çıkmıştır. Literatürde öğretmenlerin sınıf yönetim anlayışları; demokratik, serbest (liberal, laissez faire) ve otokratik olarak üç boyutta ele alınmaktadır. Uygun 3 boyutlu yapı elde edilinceye kadar madde çıkarma işlemi yapılmıştır.

Her madde çıkarma işleminden sonra güvenilirlik analizi, KMO ve Bartlett's Testleri tekrar yapılmıştır.

Yapılan işlemlerden sonucunda 12 maddeli kararlı yapıya ulaşılmış ve bu 12 maddeli “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Ölçeği Öğrenci Formu” (BEÖSYA) ile ilgili analizler yapılarak alt boyutları tanımlayan maddeler ile birlikte ölçeğin son hali oluşturulmuştur.

3.4.1.1 Ölçeğin güvenilirliği

Öğrencilerden ($n=914$) elde edilen verilere göre ölçekte bulunan 12 maddenin güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha=0,720$ 'dir. Bu güvenilirlik düzeyi elde edilen verilerin faktör analizi yapmaya uygun olduğunu göstermektedir.

3.4.1.2 Beden eğitimi ve sporda sınıf yönetimi anlayışları alt boyutları

Çizelge 3.5: KMO ve Bartlett's Testi II.

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0,793
	Approx. Chi-square	3035,585
Bartlett's Test of Sphericity	df	66,000
	Sig.	0,000*

* $p<0,01$

Çalışma gurubunun yeterliliği test edilmiş ve MSA Matrisi 0,793 olarak saptanmıştır. Bu değer verilerin faktör analizi için uygunluğunu göstermektedir.

Bartlett's Test Of Sphericity kullanılarak korelasyon matrisinin benzer matris olup olmadığı hipotezi test edilmiştir. Veri gurubunda yapılan test sonucunda bu hipotez $p<0,05$ seviyesinde reddedilmiştir. Bu sonuçlar maddeler arasında ilişkinin varlığını ortaya koyarak faktör analizi için verilerin uygunluğunu göstermektedir.

Çizelge 3.6: Başlangıç Ortak Değerleri.

<i>İfadeler</i>	<i>Başlangıç Değeri</i>	<i>Elde Edilen Değer</i>
08- (O_3) Öğretmenimiz, öğrencilerin istenmeyen davranışlarını cezalandırır.	1,000	0,692
09- (İ_4) Öğretmenimiz, ders yoklamasını aldıktan sonra bizleri serbest bırakır.	1,000	0,681
11- (O_4) Öğretmenimiz, öğrenciler için sınıfta tek bilgi kaynağını kendisi olarak görür.	1,000	0,675
07- (İ_3) Öğretmenimizin dersinde sınıfta olabildiğince serbest davranırız.	1,000	0,662
05- (İ_2) Öğretmenimiz, derslerinde bizlerle sadece talep ettiğimiz zaman ilgilenir.	1,000	0,661
06- (O_2) Öğretmenimiz, sınıf düzenine ilişkin kuralları ve ilkeleri tek başına belirler.	1,000	0,657
12- (D_5) Beden eğitimi dersinde, öğretmenle öğrenciler arasında karşılıklı bir iletişim vardır.	1,000	0,602
03- (O_1) Öğretmenimiz, öğrencilerin kendisine saygı göstermeleri için otoriter davranır.	1,000	0,563
10- (D_3) Öğretmenimiz, öğrencilerin düşüncelerine genel olarak değer verir.	1,000	0,546
04- (D_2) Öğretmenimiz, sınavları objektif olarak değerlendirir.	1,000	0,433
01- (D_1) Öğretmenimiz, sınıftaki kuralların niçin koyulduğunu gerekçeleriyle birlikte açıklar.	1,000	0,414
02- (İ_1) Öğretmenimiz, öğrencilerin sorularını geçiştirir.	1,000	0,404

Verilerin uygulugu konusundaki testlerden “Başlangıç Ortak Değerleri” değerlerinin incelenmesi sonucunda; maddelerin “Başlangıç Ortak Değerleri” en düşük 0,404 en yüksek 0,692 olduğu saptanmıştır (Çizelge 3.6). Bu değerlerde verilerin faktör analizine uygunluğunu göstermektedir. Yapılan bütün testler bu çalışmada kullanılan veri grubunun faktör analizine uygunluğunu göstermektedir.

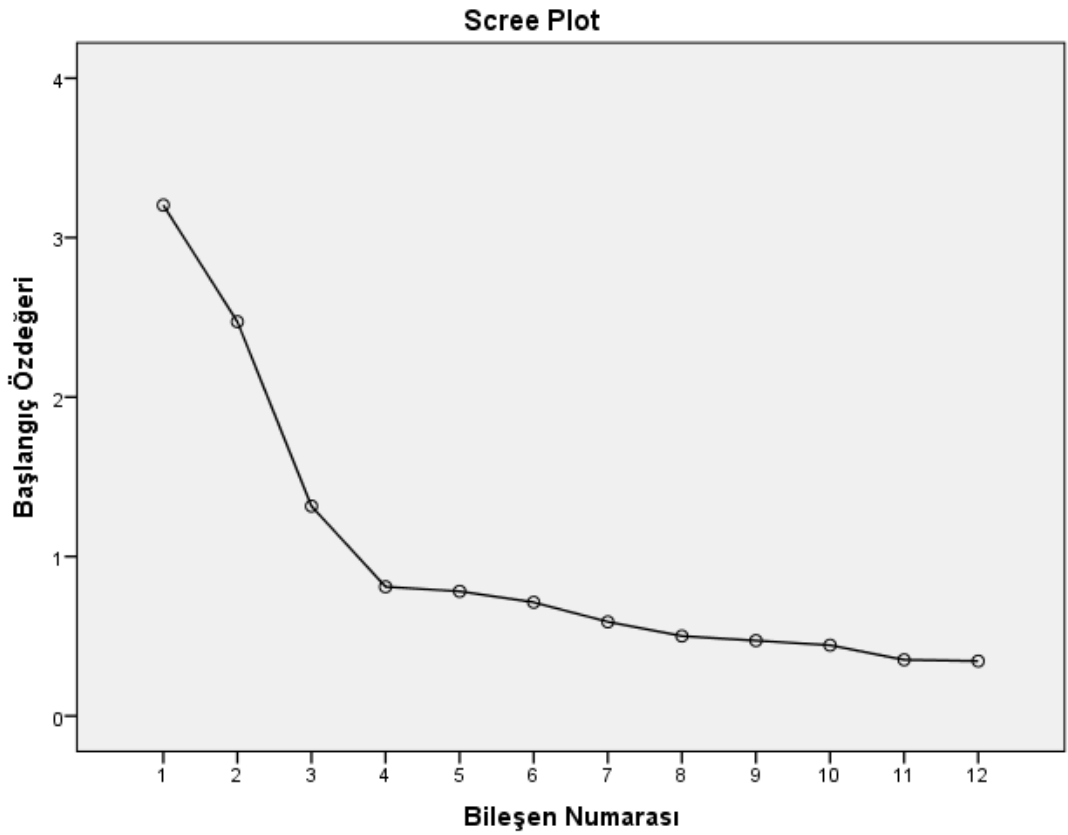
3.4.1.3 Bileşim maddelerinin saptanması

Verilerin faktör analizine uygunluğu ile ilgili analizlerden sonra, anlamlı bileşim maddelerinin ve faktörlerin belirlenmesi için Aigenvalue ve Scree Plot değerlerine bakılmıştır.

Çizelge 3.7: Başlangıç Özdeğerleri ve Açıklanan Toplam Varyans.

	<i>Toplam</i>	<i>Varyans %</i>	<i>Toplam Varyans %</i>
1	3,204	26,696	26,696
2	2,472	20,603	47,299
3	1,316	10,966	58,264

Çizelge 3.7 incelendiğinde ortaya çıkan üç faktörün toplam varyansın %58,264 ünü açıkladığı görülmektedir. Her faktör birden büyük değer almıştır bu da kendisinden daha fazla bilgi içerdiğini göstermektedir.

Şekil 3.1: Scree Plot Grafiği

Scree Plot grafiğinde 3 faktörü işaret etmektedir. Başlangıç özdeğeri 1'den ve Bileşen numarası 3'e yakın bir değerde ani düşüş görülmektedir.

Yapılan analizler sonucunda 3 faktör dağılımı elde edilmiştir ve alt boyutların tanımlanması ve yorumlanması işlemine geçilmiştir.

3.4.1.4 Ölçeğin alt boyutları (faktörler)

12 madde 3 faktör altında anlamlı bir yapı ortaya çıkarmıştır. Faktörler ve faktörlere yüklenen maddelerin yükleme değerleri Çizelge 3.8’de sunulmuştur.

Çizelge 3.8: Faktörler ve Maddeler.

<i>İfadeler</i>	<i>Faktörler</i>		
	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>
11- (O_4) Öğretmenimiz, öğrenciler için sınıfta tek bilgi kaynağını kendisi olarak görür.	0,818		
08- (O_3) Öğretmenimiz, öğrencilerin istenmeyen davranışlarını cezalandırır.	0,796		
06- (O_2) Öğretmenimiz, sınıf düzenine ilişkin kuralları ve ilkeleri tek başına belirler.	0,783		
03- (O_1) Öğretmenimiz, öğrencilerin kendisine saygı göstermeleri için otoriter davranır.	0,733		
09- (İ_4) Öğretmenimiz, ders yoklamasını aldıktan sonra bizleri serbest bırakır.	0,320	0,760	
07- (İ_3) Öğretmenimizin dersinde sınıfta olabildiğince serbest davranırız.	0,421	0,697	
05- (İ_2) Öğretmenimiz, derslerinde bizlerle sadece talep ettiğimiz zaman ilgilenir.	-0,335	0,679	
02- (İ_1) Öğretmenimiz, öğrencilerin sorularını geçiştirir.		0,608	
12- (D_4) Beden eğitimi dersinde, öğretmenle öğrenciler arasında karşılıklı bir iletişim vardır.			0,771
10- (D_3) Öğretmenimiz, öğrencilerin düşüncelerine genel olarak değer verir.			0,655
04- (D_2) Öğretmenimiz, sınavları objektif olarak değerlendirir.			0,655
01- (D_1) Öğretmenimiz, sınıftaki kuralların niçin koyulduğunu gerekçeleriyle birlikte açıklar.			0,595

Yukarıdaki çizelgede yapılan analizler sonucunda elde edilen boyutlara ilişkin faktör yükleri yer almaktadır. Toplam üç faktöre yüklenen ifadelerin tanımlanması, güvenilirlik katsayıları ve faktör yükleri Çizelge 3.9 da sunulmuştur.

3.4.1.5 Alt boyutların (faktörlerin) tanımlanması

Yapılan analizler sonucunda ortaya çıkan kararlı yapıdaki maddelerin tanımlanması ve bunların geçerlilik ve güvenilirlik katsayıları bu bölümde değerlendirilmiştir.

Çizelge 3.9: Alt Boyutların (Faktörlerin) Tanımlanması ve Güvenirlik Katsayıları.

<i>İfadeler</i>	<i>Faktörler</i>		
	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi ($\alpha=0,811$)			
11- (O_4) Öğretmenimiz, öğrenciler için sınıfta tek bilgi kaynağını kendisi olarak görür.	0,783		
08- (O_3) Öğretmenimiz, öğrencilerin istenmeyen davranışlarını cezalandırır.	0,733		
06- (O_2) Öğretmenimiz, sınıf düzenine ilişkin kuralları ve ilkeleri tek başına belirler.	0,320		
03- (O_1) Öğretmenimiz, öğrencilerin kendisine saygı göstermeleri için otoriter davranır.	0,421		
İlgisiz Sınıf Yönetimi($\alpha=0,680$)			
09- (İ_4) Öğretmenimiz, ders yoklamasını aldıktan sonra bizleri serbest bırakır.		0,760	
07- (İ_3) Öğretmenimizin dersinde sınıfta olabildiğince serbest davranırız.		0,697	
05- (İ_2) Öğretmenimiz, derslerinde bizlerle sadece talep ettiğimiz zaman ilgilenir.		0,679	
02- (İ_1) Öğretmenimiz, öğrencilerin sorularını geçiştirir.		0,608	
Demokratik Sınıf Yönetimi($\alpha=0,626$)			
12- (D_4) Beden eğitimi dersinde, öğretmenle öğrenciler arasında karşılıklı bir iletişim vardır.			0,771
10- (D_3) Öğretmenimiz, öğrencilerin düşüncelerine genel olarak değer verir.			0,655
04- (D_2) Öğretmenimiz, sınavları objektif olarak değerlendirir.			0,655
01- (D_1) Öğretmenimiz, sınıftaki kuralların niçin koyulduğunu gerekçeleriyle birlikte açıklar.			0,595

Yapılan analizler sonucunda otokratik sınıf yönetimi maddelerinin Cronbach's Alpha değeri 0,811'dir. Otokratik maddelerden "Öğretmenimiz, öğrenciler için sınıfta tek bilgi kaynağını kendisi olarak görür." ifadesinin değeri 0,783'tür. "Öğretmenimiz, öğrencilerin istenmeyen davranışlarını cezalandırır." ifadesinin değeri 0,733'tür. "Öğretmenimiz, sınıf düzenine ilişkin kuralları ve ilkeleri tek başına belirler." ifadesinin değeri 0,320'dir. "Öğretmenimiz, öğrencilerin kendisine saygı göstermeleri için otoriter davranır." ifadesinin değeri 0,421'dir.

İlgisiz sınıf yönetimi maddelerinin Cronbach's Alpha değeri 0,680'dir. "Öğretmenimiz, ders yoklamasını aldıktan sonra bizleri serbest bırakır." ifadesinin değeri 0,760'dir. "Öğretmenimizin dersinde sınıfta olabildiğince serbest davranırız." ifadesinin değeri 0,697'dir. "Öğretmenimiz, derslerinde bizlerle sadece talep ettiğimiz zaman ilgilenir." ifadesinin değeri 0,679'dur. "Öğretmenimiz, öğrencilerin sorularını geçiştirir." ifadesinin değeri 0,608'dir.

Demokratik sınıf yönetimi maddelerinin Cronbach's Alpha değeri 0,626'dır. "Beden eğitimi dersinde, öğretmenle öğrenciler arasında karşılıklı bir iletişim vardır."

ifadesinin değeri 0,771'dir. "Öğretmenimiz, öğrencilerin düşüncelerine genel olarak değer verir." ifadesinin değeri 0,655'dir. "Öğretmenimiz, sınavları objektif olarak değerlendirir." ifadesinin değeri 0,655'dir. "Öğretmenimiz, sınıftaki kuralların niçin koyulduğunu gerekçeleriyle birlikte açıklar." ifadesinin değeri 0,595'tir.

3.4.1.6 Faktör 1: Otokratik sınıf yönetim anlayışı

Bu faktöre toplam dört madde yüklenmiş olup maddelerin yük değerleri 0,760 ile 0,608 arasında değişmektedir. Otokratik Sınıf Yönetimi anlayışını içeren bu maddeler; öğretmenimiz, öğrenciler için sınıfta tek bilgi kaynağını kendisi olarak görür, öğretmenimiz, öğrencilerin istenmeyen davranışlarını cezalandırır, öğretmenimiz, sınıf düzenine ilişkin kuralları ve ilkeleri tek başına belirler, öğretmenimiz, öğrencilerin kendisine saygı göstermeleri için otoriter davranır. Bu faktöre yükleme yapan dört maddenin güvenirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) değeri $\alpha = 0,811$ 'dir.

3.4.1.7 Faktör 2: İlgisiz sınıf yönetim anlayışı

Bu faktöre toplam dört madde yüklenmiş olup maddelerin yük değerleri 0,783 ile 0,421 arasında değişmektedir. İlgisiz Sınıf Yönetimi anlayışını içeren bu maddeler; öğretmenimiz, ders yoklamasını aldıktan sonra bizleri serbest bırakır, öğretmenimizin dersinde sınıfta olabildiğince serbest davranırız, öğretmenimiz, derslerinde bizlerle sadece talep ettiğimiz zaman ilgilenir, öğretmenimiz, öğrencilerin sorularını geçiştirir. Bu faktöre yükleme yapan dört maddenin güvenirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha = 0,680$ 'dir.

3.4.1.8 Faktör 3: Demokratik sınıf yönetim anlayışı

Bu faktöre toplam dört madde yüklenmiş olup maddelerin yük değerleri 0,771 ile 0,591 arasında değişmektedir. Demokratik Sınıf Yönetimi anlayışını içeren bu maddeler; beden eğitimi dersinde, öğretmenle öğrenciler arasında karşılıklı bir iletişim vardır, öğretmenimiz, öğrencilerin düşüncelerine genel olarak değer verir, öğretmenimiz, sınavları objektif olarak değerlendirir, öğretmenimiz, sınıftaki kuralların niçin koyulduğunu gerekçeleriyle birlikte açıklar. Bu faktöre yükleme yapan dört maddenin güvenirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha = 0,626$ 'dır.

3.4.1.9 Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Ölçeği

Ölçek geliştirme süreci sonunda “Beden Eğitimi Öğretmenleri Sınıf Yönetim Anlayışları Ölçeği (BEÖSYAÖ) Öğrenci Formu” Öğrenci Formu olarak adlandırılarak Beden Eğitimi Öğretmenleri Sınıf Yönetim Anlayışları Ölçeği Öğrenci Formu’na son şekli verilmiştir.

Çizelge 3.10: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Ölçeği Öğrenci Formu

No	İfadeler	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
01-	Öğretmenimiz, sınıftaki kuralların niçin koyulduğunu gerekçeleriyle birlikte açıklar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
02-	Öğretmenimiz, öğrencilerin sorularını geçiştirir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
03-	Öğretmenimiz, öğrencilerin kendisine saygı göstermeleri için otoriter davranır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
04-	Öğretmenimiz, sınavları objektif olarak değerlendirir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
05-	Öğretmenimiz, derslerinde bizlerle sadece talep ettiğimiz zaman ilgilenir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
06-	Öğretmenimiz, sınıf düzenine ilişkin kuralları ve ilkeleri tek başına belirler.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
07-	Öğretmenimiz, öğrencilerin düşüncelerine genel olarak değer verir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
08-	Öğretmenimizin dersinde sınıfta olabildiğince serbest davranırız.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
09-	Öğretmenimiz, öğrencilerin istenmeyen davranışlarını cezalandırır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
10-	Beden eğitimi dersinde, öğretmenle öğrenciler arasında karşılıklı bir iletişim vardır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11-	Öğretmenimiz, ders yoklamasını aldıktan sonra bizleri serbest bırakır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
12-	Öğretmenimiz, öğrenciler için sınıfta tek bilgi kaynağını kendisi olarak görür.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Beden Eğitimi Öğretmenleri Sınıf Yönetim Anlayışları Ölçeği Öğrenci Formu (BEÖSYAÖ Öğrenci Formu) 12 ifadeden oluşmaktadır. Ölçekte ters kodlanacak madde yoktur. Bu ölçek öğrenciler tarafından öğretmenlerinin sınıf yönetimi

anlayışlarına yönelik algılarını ölçmeye oldukça uygundur. Ölçek alt boyutları ile öğretmenin hangi sınıf yönetim anlayışını hangi düzeyde sergilediğini ortaya koyan bir ölçme aracıdır. Her bir boyuttan alacağı en düşük puan 4 ve en yüksek 20'dir. 20 puana yaklaştıkça ölçülen davranışı daha fazla ortaya koyduğu anlaşılmalıdır. Yapılacak çalışmalarda puanlar veya ortalamalar üzerinden analizler yapılabilir. Ortalama değerler üzerinden yapılacak değerlendirmede en düşük ortalama 1 ve en yüksek ortalama değer 5 olabilir. Bu ölçekte; 1, 4, 7 ve 10 numaralı maddeler demokratik sınıf yönetim anlayışını, 2, 5, 8 ve 11 numaralı ifadeler ilgisiz sınıf yönetim anlayışını ve 3, 6, 9 ve 12 numaralı ifadeler ise otokratik sınıf yönetimi anlayışını ifade etmektedir.

Açıklayıcı faktör analizinden sonra ölçekteki maddelerin yapısal uygunluğunu test etmek üzere doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır.

3.4.2 Doğrulayıcı faktör analizi

Model uygunluğunun değerlendirilmesinde kullanılan birbirinden farklı uyum iyiliği indeksleri ve bu indekslerin sahip olduğu istatistiksel fonksiyonlar vardır. Önerilen indeksler arasında en çok kullanılanları benzerlik oranı ki-kare istatistiği (X^2), RMSEA (Root-mean-square error approximation-ortalama hata karakök yaklaşımı), GFI (Goodness-of-fit index - uyum iyiliği indeksi) ve AGFI'dir (Adjusted Goodness-of-fit index - uyarlanmış uyum iyiliği indeksi) (Joreskog ve Sörbom, 2001).

X^2 değeri gözlenen ve beklenen değerlerin kovaryans matrisleri arasındaki fark ile ilgilidir. Model uyumu örneklem büyüklüğü artarsa (genelde 200 üstü) ya da örneklem büyüklüğü düştüğünde (genelde 100 altı) X^2 istatistiğinin değeri uyum sınırlarının dışına çıkmaya eğilimlidir. Bundan dolayı X^2 istatistiği örneklem büyüklüğü tarafından etkilenir. X^2 istatistiği aynı zamanda çok değişkenli normallik varsayımından da etkilenir (Schumacher ve Lomax, 2004).

RMSEA değerinin 0,05'e eşit ya da 0,05'den küçük olması iyi uyumun, 0,05 ile 0,08 arasında olması yeterli uyumun, 0,08 ile 1 arasında olması kabul edilebilir uyumun, 1'den büyük olması ise kabul edilemez uyumun bir göstergesidir (Kaplan, 2000; Schermelleh-Engel, 2003). Bir başka çalışmada RMSEA değerinin 0,05'e eşit veya daha küçük değerler mükemmel bir uyuma, 0,08 ile 0,10 arasındaki altındaki değerlerin kabul edilebilir bir uyuma, 0,10'dan daha büyük değerlerin de kötü uyuma karşılık geldiği belirtilmektedir (Hayduk, 1987).

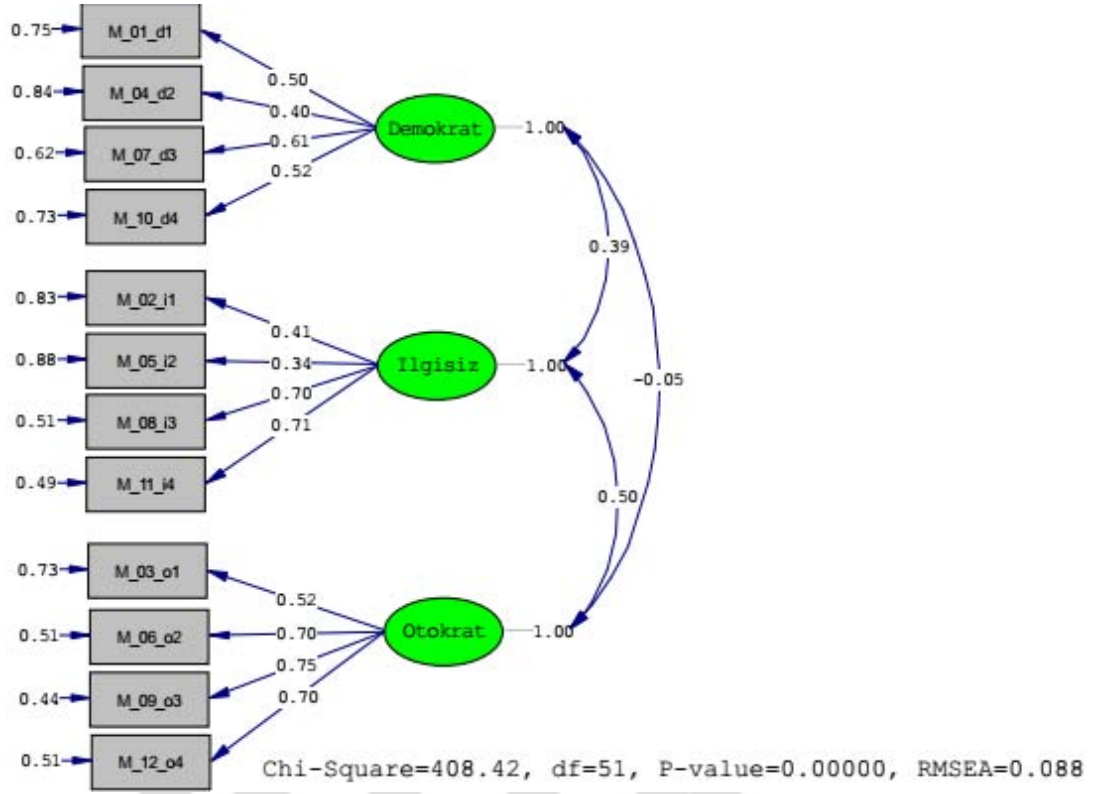
Görelî varyans ve kovaryans miktarının bir göstergesi olan GFI “0” ve “1” arasında değer alır ve bu değerin 1’e yakınlığı modelin uygunluğunun daha iyi olduğu gösterir (Hair ve diğerleri, 1995).

Doğrulatoryıcı Faktör Analiz’i (DFA) için Lisrel 8.7 paket programı kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda elde edilen değerler literatürdeki değerler ile karşılaştırılmış ve Çizelge 3.11’de sunulmuştur.

Çizelge 3.11: DFA’da Elde Edilen Uyum İyiliği İndeksleri.

<i>Uyum Değerleri</i>	<i>Mükemmel Uyum</i>	<i>Kabul Edilebilir Uyum</i>	<i>Elde Edilen Uyum</i>
AGFI	$0,95 \leq AGFI \leq 1$	$0,90 \leq AGFI \leq 0,96$	0,89
CFI	$0,97 \leq CFI \leq 1$	$0,90 \leq CFI \leq 0,96$	0,88
GFI	$0,95 \leq GFI \leq 1$	$0,90 \leq GFI \leq 0,96$	0,93
IFI	$0,95 \leq IFI \leq 1$	$0,90 \leq IFI \leq 0,96$	0,88
NFI	$0,95 \leq NFI \leq 1$	$0,90 \leq NFI \leq 0,95$	0,87
NNFI	$0,97 \leq NNFI \leq 1$	$0,90 \leq NNFI \leq 0,96$	0,85
RFI	$0,90 \leq NFI \leq 1$	$0,85 \leq RFI \leq 0,90$	0,83
RMSEA	$0 < RMSEA < 0,05$	$0,06 \leq RMSEA < 0,08$	0,088
S-RMR	$0 \leq S-RMR \leq 0,05$	$0,06 \leq S-RMR \leq 0,08$	0,078
X^2/sd	< 3	< 5	8

Literatürde belirtildiği üzere geliştirilen ölçekten elde edilen X^2/sd değerinin kabul edilebilir değerden fazla olmasının nedeni örneklem büyüklüğüdür. Schumacher ve Lomax (2004), örneklem büyüklüğünün (200’ün üstünde olması) sonucu etkilediğini belirtmiştir. Bu çalışmadaki X^2/sd değerinin büyük çıkmasındaki neden örneklem büyüklüğünün ($n=914$) olduğu düşünölmektedir. şekil 3.2’de yapılan doğrulatoryıcı faktör analizinin yol şeması yer almaktadır.

Şekil 3.2: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Yol Şeması

Doğrulayıcı faktör analizleri sonucunda elde edilen değerler, oluşturulan modelin kabul edilir bir uyuma sahip olduğunu göstermektedir. Elde edilen bu değerler ve göstergeler ölçeğin 12 madde ve üç boyutlu olarak kullanılabilceğini göstermektedir.

3.4.3 Alt gruplar arasındaki farklılıklar

Bu bölümde ölçekten elde edilen verilere bağlı olarak cinsiyet ve okul türü değişkenleri bakımından değerlendirilmiştir. Bunun için öncelikle verilerin normal dağılıma uyup uymadıkları test edilmiştir (Çizelge 3.12).

Çizelge 3.12: Normallik Testi.

	<i>Shapiro-Wilk İstatistiği</i>		
	<i>W</i>	<i>df</i>	<i>p</i>
Demokratik Sınıf Yönetim Anlayışı	0,930	914	0,000*
İlgisiz Sınıf Yönetim Anlayışı	0,959	914	0,000*
Otokratik Sınıf Yönetim Anlayışı	0,911	914	0,000*

* $p < 0,01$

Demokratik otokratik ve ilgisiz sınıf yönetim anlayışları puanları normal dağılmadığından parametrik olmayan testlerin kullanılmasına karar verilmiştir. İkili

Grup karşılaştırmalarında Mann-Whitney U testi (farkın hangi okul türleri arasında olduğunu bulmak için yapılan ikili karşılaştırmalar için Bonferroni düzelmesi $p<0,05$ anlamlılık düzeyi 5 okul türü olduğundan $p<0,01$ olarak alınmıştır), çoklu grup karşılaştırmaları için Kruskal Wallis Testi yapılmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenciler tarafından değerlendirilen sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin ortalamalar, standart sapmalar ve karşılaştırma testleri sonuçları verilmiştir. Demokratik, otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi puanları normal dağılım göstermediği için (Çizelge 3.12) parametrik olmayan testler kullanılmıştır. İkili karşılaştırmalarda Mann-Whitney U testi (farkın hangi okul türleri arasında olduğunu bulmak için yapılan ikili karşılaştırmalar için Bonferroni düzeltmesi $p < 0,05$ anlamlılık düzeyi 5 okul türü olduğundan $p < 0,01$ olarak alınmıştır), çoklu karşılaştırmalarda ise Kruskal Wallis testi kullanılmıştır ve anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Çizelge 4.1: Cinsiyet Değişkeni Açısından Sınıf Yönetimi Anlayışlarına Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.

	<i>Cinsiyet</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>
Otokratik Sınıf Yönetim Anlayışı	Kadın	479	12,67	4,685	13,00
	Erkek	435	12,61	4,896	13,00
	Toplam	914	12,64	4,784	13,00
İlgisiz Sınıf Yönetim Anlayışı	Kadın	479	11,61	4,235	11,00
	Erkek	435	12,77	4,147	12,00
	Toplam	914	12,16	4,231	12,00
Demokratik Sınıf Yönetim Anlayışı	Kadın	479	14,84	3,681	16,00
	Erkek	435	14,98	3,746	16,00
	Toplam	914	14,91	3,711	16,00

Kadın öğrencilerin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puan ortalaması $X_{Kadın}=12,67\pm 4,685$, erkek öğrencilerin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puan ortalaması $X_{Erkek}=12,61\pm 4,896$ 'dir. İlgisiz sınıf yönetimi anlayışı puan ortalaması $X_{Kadın}=11,61\pm 4,235$ 'dir. Erkek öğrencilerin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puan ortalaması $X_{Erkek}=12,77\pm 4,147$ 'dir. Çalışmaya katılan kadın öğrencilerin demokratik sınıf yönetimi anlayışları puan ortalaması $X_{Kadın}=14,84\pm 3,681$ olup erkek öğrencilerde bu puan ortalaması $X_{Erkek}=14,98\pm 3,746$ 'dir.

Çizelge 4.2: Cinsiyet Değişkeni Açısından Sınıf Yönetim Anlayışları Arasındaki Farkların Mann-Whitney *U* Testi ile İncelenmesi.

		<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Kadın	479	459,8	220245	103080	-0,277	0,781
	Erkek	435	454,97	197910			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Kadın	479	423,39	202805	87844,5	-4,111	0,000*
	Erkek	435	495,06	215351			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Kadın	479	451,14	216095	101135	-0,768	0,442
	Erkek	435	464,51	202061			

* $p < 0,01$

Erkek öğrenciler kadın öğrencilere göre öğretmenlerinin sınıf yönetiminde daha fazla ilgisiz yönetim anlayışı sergilediklerini belirtmektedirler ve bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Erkek öğrenciler ile kadın öğrenciler açısından öğretmenlerin otokratik ve demokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında anlamlı bir fark yoktur.

Otokratik sınıf yönetimi anlayışında kadın öğrencilerin sıra ortalamaları $n=479$, *Sıra Ort*=459,80'dir. Erkek öğrencilerin sıra ortalamaları ise $n=435$ *Sıra Ort*=454,97'dir. İlgisiz sınıf yönetimi anlayışında kadın öğrencilerin sıra ortalamaları $n=479$, *Sıra Ort*=423,39, erkek öğrencilerin sıra ortalamaları $n=435$, *Sıra Ort*=495,06'dır. Demokratik sınıf yönetimi anlayışında kadın öğrencilerin $n=479$ *Sıra Ort*=451,14 olup erkek öğrencilerin sıra ortalamaları $n=435$, *Sıra Ort*=464,51'dir.

Cinsiyet değişkeni bakımından otokratik sınıf yönetimi anlayışında kadın öğrencilerin sıra ortalamaları, erkek öğrencilerin sıra ortalamalarından daha yüksektir ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($U=103080,00$; $p > 0,05$). İlgisiz sınıf yönetimi açısından incelendiğinde kadın öğrencilerin sıra ortalamaları erkek öğrencilerin sıra ortalamalarına göre daha düşüktür ve bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($U=87844,50$; $p < 0,01$). Demokratik sınıf yönetimi anlayışı bakımından

kadın öğrencilerin sıra ortalamaları erkek öğrencilerin sıra ortalamalarına göre daha düşüktür ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($U=101134,50; p>0,05$).

Çizelge 4.3: Okul Türü Değişkenine Göre Sınıf Yönetimi Anlayışlarına Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	12,53	4,693	12,00
	Fen Lisesi	66	8,00	2,090	8,00
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	15,62	3,555	17,00
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	7,69	2,375	7,00
	Spor Lisesi	61	16,30	3,143	16,00
	Toplam		914	12,64	4,784
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	12,00	3,929	12,00
	Fen Lisesi	66	10,52	3,287	11,50
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	12,36	5,177	12,00
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	11,07	3,402	12,00
	Spor Lisesi	61	16,10	3,453	17,00
	Toplam		914	12,16	4,231
Demokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	15,25	3,344	16,00
	Fen Lisesi	66	13,89	5,117	17,00
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	14,84	3,407	15,00
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	13,79	4,952	15,00
	Spor Lisesi	61	14,38	3,817	14,00
	Toplam		914	14,91	3,711

Okul türü değişkenine göre Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puan ortalamaları $X=12,53$ Fen Lisesi öğrencilerinin puan ortalamaları $X=8,00$ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin puan ortalamaları $X=15,62$ Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puan ortalamaları $X=7,69$ Spor Lisesi öğrencilerinin puan ortalaması $X=16,30$ 'dir. Otokratik sınıf yönetimi anlayışının okul türleri açısından genel ortalaması $X=12,64$ 'tür.

Okul türü değişkenine göre Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puan ortalamaları $X=12,00$ Fen Lisesi öğrencilerinin puan ortalamaları $X=10,52$ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin puan ortalamaları $X=12,36$ Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puan ortalamaları $X=11,07$ Spor Lisesi öğrencilerinin puan ortalaması $X=16,10$ 'dir. Demokratik sınıf yönetimi anlayışının okul türleri açısından genel ortalaması $X=12,16$ 'dır.

Okul türü değişkenine göre Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puan ortalamaları $X=15,25$ Fen Lisesi öğrencilerinin puan

ortalamları $X=13,89$ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin puan ortalamaları $X=14,84$ Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puan ortalamaları $X=13,79$ Spor Lisesi öğrencilerinin puan ortalaması $X=14,38$ 'dir. Demokratik sınıf yönetimi anlayışının okul türleri açısından genel ortalaması $X=12,53$ 'tür.

Çizelge 4.4: Okul Türlerine Göre Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i> <i>(914)</i>	<i>Sıra</i> <i>Ort.</i>	<i>sd</i>	<i>X²</i>	<i>p</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	451,57			
	Fen Lisesi	66	210,27			
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	619,08	4	225,097	0,000*
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	190,03			
	Spor Lisesi	61	648,51			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	447,60			
	Fen Lisesi	66	370,31			
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	460,97	4	59,251	0,000*
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	405,21			
	Spor Lisesi	61	692,02			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	473,98			
	Fen Lisesi	66	435,99			
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	443,90	4	6,322	0,176
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	417,70			
	Spor Lisesi	61	414,11			

* $p<0,01$

Demokratik sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları arasında okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur. İlgisiz s ($X^2(4)=59,251$; $p<0,05$) ve otokratik ($X^2(4)=225,097$; $p<0,05$) sınıf yönetim anlayışları arasında ise okul türlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar vardır. Farkın hangi bölümler arasında olduğunu bulmak için yapılan ikili karşılaştırmalar için Bonferroni düzeltmesi ($p<0,05$ anlamlılık düzeyi beş grup olduğundan $p<0,01$ olarak alınmıştır) ile Mann-Whitney *U* Testi yapılmıştır.

Ortaya çıkan farkların hangi okul türleri arasında olduğunu belirlemek için ikili karşılaştırmalar (Mann-Whitney *U* Testi) yapılmıştır. Test sonuçları sonraki tablolarda verilmiştir.

Çizelge 4.5: Fen Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney *U* Testi ile İncelenmesi.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i>	<i>Sıra</i>	<i>Sıralar</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
			<i>Ort.</i>	<i>Top</i>			
Otokratik Sınıf Yönetimi	Fen Lisesi	66	72,22	4766,50	2064,50	-1,091	0,275
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	64,99	4549,50			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Fen Lisesi	66	64,14	4233,00	2022,00	-1,267	0,205
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	72,61	5083,00			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Fen Lisesi	66	69,86	4611,00	2220,00	-0,394	0,693
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	67,21	4705,00			

Okul türleri değişkenine göre, Fen Lisesi ile Anadolu İmam Hatip Lisesi arasında beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışlarında otokratik, demokratik ve ilgisiz sınıf yönetimleri açısından anlamlı bir fark yoktur.

Okul türlerine göre Fen Lisesi ile Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin karşılaştırılmasında; Fen Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalamaları $n=66$, $Sıra Ort=72,22$, Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalamaları $n=70$ $Sıra Ort=64,99$ 'dur. Okul türleri değişkenine göre otokratik sınıf yönetimi anlayışı açısından Fen Lisesi öğrencilerinin puanları Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puanlarına göre niceliksel olarak yüksek olmasına rağmen aralarında istatistiksel anlamda anlamlı bir fark yoktur ($U=2064,50$; $p>0,05$).

Fen Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=66$, $Sıra Ort=64,14$, Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=70$ $Sıra Ort=72,61$ 'dir. İlgisiz sınıf yönetimi anlayışına göre Fen Lisesi öğrencilerinin puanları Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puanlarına göre niceliksel olarak daha düşük olmasına rağmen aralarında istatistiksel anlamda anlamlı bir farklılık yoktur ($U=2022,00$; $p>0,05$).

Fen Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalamaları $n=66$, $Sıra Ort=69,86$ 'dır. Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalamaları $n=70$, $Sıra Ort=67,21$ 'dir. Demokratik sınıf yönetimi anlayışı açısından Fen Lisesi öğrencilerinin puan ortalaması Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puanlarına göre niceliksel olarak

daha yüksek olmasına rağmen aralarında istatistiksel anlamda anlamlı bir farklılık yoktur ($U=2220,00$; $p>0,05$).

Çizelge 4.6: Spor Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney U Testi ile İncelenmesi.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	38,11	2668,00	183,00	-9,050	0,000*
	Spor Lisesi	61	98,00	5978,00			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	44,61	3122,50	637,50	-6,939	0,000*
	Spor Lisesi	61	90,55	5523,50			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	65,04	4553,00	2068,00	-0,310	0,756
	Spor Lisesi	61	67,10	4093,00			

* $p<0,01$

Spor Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerinin ders yönetim anlayışlarını hem otokratik hem de ilgisiz yönetim anlayışı bakımından Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerine göre daha fazla otokratik ve ilgisiz olarak değerlendirmişlerdir. Demokratik sınıf yönetimi anlayışı bakımından ise istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur.

Okul türleri değişkenine göre Anadolu İmam Hatip Lisesi ile Spor Lisesi öğrencilerinin karşılaştırılmasında; Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=70$, $Sıra Ort=38,11$ 'dir. Spor Lisesi öğrencilerinin ise $n=61$, $Sıra Ort=98,00$ 'dir. Okul türleri değişkenine göre otokratik sınıf yönetimi anlayışı açısından Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puanları, Spor Lisesi öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür ve istatistiksel olarak aralarında anlamlı bir farklılık vardır ($U=183,00$; $p<0,01$).

Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı sıra ortalamaları $n=70$, $Sıra Ort=44,61$ olup Spor Lisesi öğrencilerinin sıra ortalamaları $n=61$, $Sıra Ort=90,55$ 'dir. İlgisiz sınıf yönetimi anlayışı açısından Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puanları, Spor Lisesi öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür ve istatistiksel olarak aralarında anlamlı bir farklılık vardır ($U=637,50$; $p<0,01$).

Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı sıra ortalamaları $n=70$, $Sıra Ort=65,04$ 'dür. Spor Lisesi öğrencilerinin demokratik

sınıf yönetimi sıra ortalamaları ($n=61$, $Sıra Ort=67,10$)'dur. Demokratik sınıf yönetimi anlayışı açısından Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puanları, Spor Lisesi öğrencilerinin puanlarından niceliksel olarak daha düşük olmasına rağmen istatistiksel olarak aralarında anlamlı bir farklılık yoktur ($U=2068,00$; $p>0,05$).

Çizelge 4.7: Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney U Testi ile İncelenmesi.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	328,14	181131,50	28503,50	-7,322	0,000*
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	462,25	76271,50			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	357,65	197421,00	44793,00	-0,321	0,748
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	363,53	59982,00			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	364,62	201270,50	42437,50	-1,336	0,182
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	340,20	56132,50			

* $p<0,01$

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerini Anadolu Lisesi öğrencilerine göre daha otokratik ders yönetim anlayışı benimsediklerini düşünmektedirler. ilgisiz ve demokratik sınıf yönetimi açısından ise iki okul arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur.

Okul türleri değişkenine göre Anadolu Lisesi öğrencileri ile Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin karşılaştırılmasında; Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=552$, $Sıra Ort=328,14$, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=165$, $Sıra Ort=462,25$ 'dir. Okul türleri değişkenine göre Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi puanları Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür ve istatistiksel olarak aralarında anlamlı farklılık vardır ($U=28503,50$; $p<0,01$).

Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=552$, $Sıra Ort=357,65$ olup Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin sıra ortalaması $n=165$, $Sıra Ort=363,53$ 'tür. Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf

yönetimi anlayışı puanları, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puanlarından niceliksel olarak daha düşük olmasına rağmen aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($U=44793,00$; $p>0,05$).

Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=552$, $Sıra Ort=364,62$ 'dir. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=165$, $Sıra Ort=340,20$ 'dir. Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanları, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi puanlarından niceliksel olarak daha yüksek olmasına rağmen istatistiksel olarak aralarında anlamlı bir farklılık yoktur ($U=424337,50$; $p>0,05$).

Çizelge 4.8: Anadolu Lisesi ve Fen Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney U Testi ile İncelenmesi.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	327,43	180740,50	8319,50	-7,240	0,000*
	Fen Lisesi	66	159,55	10530,50			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	314,92	173838,00	15222,00	-2,193	0,028
	Fen Lisesi	66	264,14	17433,00			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	311,93	172187,00	16873,00	-0,985	0,325
	Fen Lisesi	66	289,15	19084,00			

* $p<0,01$

Anadolu Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerinin ders yönetim anlayışlarını otokratik yönetim anlayışı bakımından Fen Lisesi öğrencilerine göre daha fazla otokratik olarak değerlendirmişlerdir. Demokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları arasında okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur.

Okul türleri değişkenine göre Anadolu Lisesi ile Fen Lisesi karşılaştırmasında; göre Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=552$, $Sıra Ort=327,43$ 'tür. Fen Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=66$, $Sıra Ort=159,55$ 'dir. Okul türleri değişkenine Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puanları Fen Lisesi

öğrencilerinin puanlarına göre daha yüksektir ve aralarında istatistiksel olarak aralarında anlamlı farklılıklar vardır ($U=8319,50$; $p<0,01$).

Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=552$, $Sıra Ort=314,92$ olup Fen Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=66$, $Sıra Ort=264,14$ 'dür. İlgisiz sınıf yönetimi anlayışına göre Anadolu Lisesi öğrencilerinin puanları Fen Lisesi öğrencilerinin puanlarına göre daha yüksek olmasına rağmen istatistiksel olarak aralarında anlamlı farklılıklar yoktur ($U=15222,00$; $p>0,01$).

Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=552$, $Sıra Ort=311,93$ olup Fen Lisesi öğrencilerinde bu ortalama $n=66$, $Sıra Ort=289,15$ 'dir. Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanları, Fen Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanlarından niceliksel olarak daha yüksek olmasına rağmen istatistiksel olarak aralarında anlamlı farklılık yoktur ($U=16873,00$; $p>0,01$).

Çizelge 4.9: Spor Lisesi ve Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney U Testi ile İncelenmesi.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	293,42	161969,50	9341,50	-5,726	0,000*
	Spor Lisesi	61	429,86	26221,50			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	290,13	160151,50	7523,50	-7,119	0,000*
	Spor Lisesi	61	459,66	28039,50			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	311,31	171841,00	14459,00	-1,819	0,069
	Spor Lisesi	61	268,03	16350,00			

* $p<0,01$

Spor Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerinin ders yönetim anlayışlarını hem otokratik hem de ilgisiz yönetim anlayışı bakımından Anadolu Lisesi Öğrencilerine göre daha fazla otokratik ve ilgisiz olarak değerlendirmişlerdir. Demokratik sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları arasında okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur.

Okul türleri değişkenine göre Anadolu Lisesi ve Spor lisesi karşılaştırmasında; Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması

$n=552$, $Sıra Ort=293,42$ 'dir. Spor Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=61$, $Sıra Ort=429,86$ 'dır. Okul türlerine göre Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları puanı Spor Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi puanlarından daha düşüktür ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır ($U=9341,50$; $p<0,01$).

Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=552$, $Sıra Ort=290,13$ olup Spor Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi sıra ortalamaları $n=61$, $Sıra Ort=459,66$ 'dır. Anadolu lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları puanı Spor Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları puanından daha düşüktür ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($U=7523,50$, $p<0,01$).

Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=552$, $Sıra Ort=311,31$ olup Spor Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=61$, $Sıra Ort=268,03$ 'dür. Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları puanı Spor Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları puanından niceliksel olarak daha yüksek olmasına rağmen aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($U=14459,00$; $p>0,05$).

Çizelge 4.10: Fen Lisesi ve Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney U Testi ile İncelenmesi.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Fen Lisesi	66	43,23	2853,50	642,50	-10,519	0,000*
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	145,11	23942,50			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Fen Lisesi	66	100,82	6654,00	4443,00	-2,190	0,029
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	122,07	20142,00			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Fen Lisesi	66	114,22	7538,50	5327,50	-0,257	0,797
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	116,71	19257,50			

* $p<0,01$

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerinin ders yönetim anlayışlarını otokratik sınıf yönetimi anlayışı bakımından Fen Lisesi öğrencilerine göre daha fazla otokratik olarak değerlendirmişlerdir. Demokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi

anlayışları arasında okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur.

Okul türleri değişkenine göre Fen Lisesi ile Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi karşılaştırmasında Fen Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=66$, $Sıra Ort=43,23$ olup Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin sıra ortalaması $n=165$, $Sıra Ort=145,11$ 'dir. Okul türlerine göre Fen Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları puanı, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puanına göre daha düşüktür ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır ($U=642,50$; $p<0,01$).

Fen Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=66$, $Sıra Ort=100,82$ 'dir. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=165$, $Sıra Ort=122,07$ 'dir. Fen Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puanları, arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($U=4443,00$; $p>0,01$).

Fen Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=66$, $Sıra Ort=114,22$ olup Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=165$, $Sıra Ort=116,71$ 'dir. Fen Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanları Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanından niceliksel olarak düşük olmasına rağmen istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($U=5327,50$; $p>0,01$).

Çizelge 4.11: Anadolu Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney U Testi ile İncelenmesi.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	332,08	183309,50	7958,50	-8,046	0,000*
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	149,19	10443,50			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	314,40	173549,50	17718,50	-1,135	0,256
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	288,62	20203,50			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Anadolu Lisesi	552	315,62	174222,50	17045,50	-1,614	0,107
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	279,01	19530,50			

* $p<0,01$

Anadolu Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerinin ders yönetim anlayışlarını otokratik yönetim anlayışı bakımından Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerine göre daha fazla otokratik olarak değerlendirmişlerdir. Demokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları arasında okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur.

Okul türleri değişkenine göre Anadolu Lisesi ile Anadolu İmam Hatip Lisesi karşılaştırmasında; Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı sıra ortalaması $n=552$, $Sıra Ort=332,08$, Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı sıra ortalaması $n=70$, $Sıra Ort=149,19$ 'dur. Okul türü değişkenine göre Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puanı, Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puanından yüksektir ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar vardır ($U=7958,50$; $p<0,01$).

Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=552$, $Sıra Ort=314,40$ 'dır. Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması ise $n=70$, $Sıra Ort=288,62$ 'dir. Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puanı, Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi puanlarından niceliksel olarak yüksek olmasına rağmen aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($U=17718,50$; $p>0,01$).

Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi sıra ortalaması $n=552$, $Sıra Ort=315,62$ olup Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi sıra ortalaması $n=70$, $Sıra Ort=279,01$ 'dir. Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanı, Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi puanından niceliksel olarak yüksek olmasına rağmen aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($U=17045,50$; $p>0,01$).

Çizelge 4.12: Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Spor Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney *U* Testi ile İncelenmesi.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	111,43	18386,00	4691,00	-0,789	0,430
	Spor Lisesi	61	119,10	7265,00			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	101,22	16702,00	3007,00	-4,665	0,000*
	Spor Lisesi	61	146,70	8949,00			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	115,84	19113,50	4646,50	-0,888	0,375
	Spor Lisesi	61	107,17	6537,50			

* $p < 0,01$

Spor Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerinin ders yönetim anlayışlarını ilgisiz yönetim anlayışı bakımından Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerine göre daha fazla ilgisiz olarak değerlendirmişlerdir. Demokratik ve otokratik sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları arasında okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur.

Okul türleri değişkenine göre Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile Spor Lisesi karşılaştırılmasında; Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı sıra ortalaması ($n=165$, $Sıra Ort=111,43$) olup Spor Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı sıra ortalamaları ($n=61$, $Sıra Ort=119,10$)'dur. Okul türlerine göre Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları puanları, Spor Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puanlarından niceliksel olarak daha düşük olmasına rağmen aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($U=4691,00$; $p > 0,01$).

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi açısından sıra ortalaması $n=165$, $Sıra Ort=101,22$ olup, Spor Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=61$, $Sıra Ort=146,70$ 'dir. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puanları, Spor Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puanlarından düşüktür ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar vardır ($U=3007,00$; $p < 0,01$).

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=165$, $Sıra Ort=115,84$ olup Spor Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi sıra ortalamaları $n=61$, $Sıra Ort=107,17$ 'dir. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi puanları, Spor Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi puanlarından niceliksel olarak daha yüksek olmasına rağmen aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($U=4646,50$; $p>0,01$).

Çizelge 4.13: Fen Lisesi ve Spor Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney U Testi ile İncelenmesi.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Fen Lisesi	66	35,77	2360,50	149,50	-9,025	0,000*
	Spor Lisesi	61	94,55	5767,50			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Fen Lisesi	66	41,72	2753,50	542,50	-7,123	0,000*
	Spor Lisesi	61	88,11	5374,50			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Fen Lisesi	66	63,26	4175,00	1964,00	-0,237	0,812
	Spor Lisesi	61	64,80	3953,00			

* $p<0,01$

Spor Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerinin ders yönetim anlayışlarını hem otokratik hemde ilgisiz yönetim anlayışı bakımından Fen Lisesi öğrencilerine göre daha fazla otokratik ve ilgisiz olarak değerlendirmişlerdir. Demokratik sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları arasında okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur.

Okul türleri değişkenine göre Fen Lisesi öğrencileri Spor Lisesi öğrencilerinin karşılaştırılmasında; Fen Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi sıra ortalaması $n=66$, $Sıra Ort=35,77$ 'dir. Spor Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı sıra ortalaması $n=61$, $Sıra Ort=94,55$ 'dir. Okul türlerine göre Fen Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puanı, Spor Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puanından daha düşüktür ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar vardır ($U=149,50$; $p<0,01$).

Fen Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı sıra ortalaması $n=66$, $Sıra Ort=41,72$ olup, Spor Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=61$, $Sıra Ort=88,11$ 'dir. Fen Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi

anlayışı puanı, Spor Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puanından düşüktür ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar vardır ($U=542,50$; $p<0,01$).

Fen Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı sıra ortalaması $n=66$, $Sıra Ort=63,26$ 'dır. Spor Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı sıra ortalamaları $n=61$, $Sıra Ort=64,80$ 'dir. Fen Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanı, Spor Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanından niceliksel olarak düşük olmasına rağmen aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar yoktur ($U=1964,00$; $p>0,01$).

Çizelge 4.14: Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Yönetim Anlayışları Puanları Arasındaki Farkın Mann-Whitney U Testi ile İncelenmesi.

	<i>Okul Türü</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Otokratik Sınıf Yönetimi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	149,30	24634,00	611,00	-10,891	0,000*
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	44,23	3096,00			
İlgisiz Sınıf Yönetimi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	123,15	20319,50	4925,50	-1,788	0,074
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	105,86	7410,50			
Demokratik Sınıf Yönetimi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	165	120,15	19824,50	5420,50	-0,747	0,455
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	70	112,94	7905,50			

* $p<0,01$

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerinin ders yönetim anlayışlarını otokratik yönetim anlayışı bakımından, Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerine göre daha fazla otokratik olarak değerlendirmişlerdir. Demokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları arasında okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur.

Okul türleri değişkenine göre Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile Anadolu İmam Hatip Lisesi karşılaştırmasında; Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı sıra ortalaması $n=165$, $Sıra Ort=149,30$ 'dur. Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması ise $n=70$, $Sıra Ort=44,23$ 'dür. Okul türlerine göre Mesleki

ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puanları, Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışlarından yüksektir ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar vardır ($U=611,00$; $p<0,01$).

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=165$, *Sıra Ort*=123,15'dir. Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=70$, *Sıra Ort*=105,86'dır. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları puanı, Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puanlarından niceliksel olarak yüksek olmasına rağmen aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($U=4925,50$; $p>0,01$).

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=165$, *Sıra Ort*=120,15 olup, Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları sıra ortalaması $n=66$, *Sıra Ort*=112,94'dür. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanı, Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puanından niceliksel olarak yüksek olmasına rağmen aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar yoktur ($U=5420,50$; $p>0,01$).

5. TARTIŞMA

Bu çalışma sonucunda, öncelikle beden öğretmenlerinin sınıf yönetim anlayışlarını öğrenciler tarafından ölçecek geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmiştir. Geliştirilmiş olan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Ölçeği Öğrenci Formu'nun güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,720$ 'dir. Literatürde sınıf yönetimi anlayışları ile ilgili çalışmalar bulunmakta ancak (Özçakır, 2007; Tertemiz, 2006; Ünlü, 2008) öğrenciler tarafından beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetim anlayışlarını ölçen bir ölçeğe (ulaşılabilir kaynaklar çerçevesinde) ülkemizde yapılan çalışmalarda rastlanılmamıştır.

Araştırmanın ilk üç alt problemi olan demokratik, otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları ile ilgili olarak, demokratik ve otokratik sınıf yönetimi anlayışının cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği ancak ilgisiz sınıf yönetimi anlayışında cinsiyet değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Erkek öğrenciler kadın öğrencilere oranla beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetiminde daha fazla ilgisiz sınıf yönetim anlayışı sergilediklerini belirtmişlerdir. Alkan'ın (2003) "Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Etkin Katılma-Katılmama Nedenlerine İlişkin Görüşleri: Adana İli Örneği" adlı araştırmasının sonuçlarına göre kadın öğrencilerin beden eğitimi öğretmenlerinin yeterince ilgili olmadığı, özellikle kadın öğrencilere karşı başarısız ön yargısının bulunduğu sonucuna ulaşmıştır. Alkan'a (2003) göre kadın öğrencilere yönelik spor branşlarının erkek öğrencilere oranla daha az olması kadın öğrencilerin kendilerini ilgisiz ve yalnız hissetmelerine yol açmaktadır. İlgisiz sınıf yönetimi anlayışı bakımından farkın ortaya çıkması Alkan'ın (2003) yaptığı çalışmanın tek bir okul türünde olmasından kaynaklanıyor olabilir. Erkek öğrencilerin ilgisiz puanlarının yüksek çıkma nedenleri beden eğitimi öğretmenlerinden daha fazla beklenti içinde olmalarından kaynaklanıyor olabilir. Yapılan derslerin içerikleri erkek öğrencilerin hareket ihtiyaçlarını beden eğitimi dersinden beklentilerini karşılamada yetersiz kalıyor olabilir.

Demokratik sınıf yönetimi anlayışı konusunda Güzel (2015), demokrasi kavramını kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla daha iyi anladıklarını saptamıştır. Kız öğrencilerin daha titiz olduklarını ve her davranışı demokratik bulmalarının nedeni olarak öğretmenlerinin kız ve erkek öğrencilere yaklaşımlarının farklılığı ile açıklamıştır.

Güzel (2015) yaptığı araştırmasında 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarında anlamlı fark olduğunu ortaya koymuştur. Erkek öğrencilerin, öğretmenlerinin sınıf yönetiminde gösterdikleri demokratik davranışlara ilişkin görüşleri, kız öğrencilerin görüşlerine göre daha demokratiktir.

Gözütok (1995), yaptığı çalışmada ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenlerin demokratik tutumlarını araştırdığı çalışmada, öğretmenlerin demokratik tutumlarında cinsiyete dayanan bir farkın olmadığı sonucunu ortaya koymuştur. Yalçın (2007), “Ortaöğretim öğretmenlerinin sınıf yönetiminde gösterdikleri davranışların demokratikliğine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri (Malatya ili örneği)” adlı araştırmasında cinsiyet değişkeni açısından kız öğrenciler ile erkek öğrenciler öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışında, demokratik yönetim açısından anlamlı bir fark yoktur. Gözütok (1995) ve Yalçın’ın (2007) çalışmaları cinsiyet değişkenine göre demokratik sınıf yönetimi açısından yapılan bu çalışma paralellik göstermektedir ancak Güzel’in (2015) çalışması ile paralel değildir.

Özçakır’ın (2007) yaptığı çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik sınıf yönetimini yüksek düzeyde sergilediklerini belirtmiştir. Otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı ile ilgili olan soruların bazılarında ise otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı gösterdiklerini belirtmişlerdir.

Bu çalışmaya göre erkek ve kadın öğrencilerin demokratik sınıf yönetim anlayışları arasında fark yoktur ve beden eğitimi öğretmenlerini ortalamanın üzerinde demokratik olarak değerlendirmektedirler. Yukarıda söz edilen çalışmalarda görüldüğü üzere hem öğrenciler hem de öğretmenler bakımından demokratik tutum ve davranışların cinsiyet açısından bir farklılığa neden olmadığı görülmektedir. Bu araştırmalar bu çalışmanın sonucunu desteklemektedir. Bu bilgilere ek olarak Luo, Bellows ve Grandy (2000) sınıf yönetimi ile ilgili yaptığı araştırmasında cinsiyet değişkeni ile sınıf yönetimine ilişkin yaşanan problemler arasında anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur. Yukarıdaki çalışmaların sonuçlarına göre beden eğitimi

öğretmenlerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışlarını değerlendirmede öğrencilerin cinsiyetlerinin bir farklılığa neden olmadığını göstermektedir. Her iki cinsiyet açısından da demokratik sınıf yönetimi anlayışları benzer şekilde değerlendirilmiştir. Demokratik sınıf yönetimi anlayışı ortanca puan değeri 16'dır (Çizelge 4.1).

Literatürde demokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışını cinsiyet değişkeni açısından destekleyen çalışmalar var iken otokratik sınıf yönetimi anlayışına dair çalışmaya ulaşılamadığından buradaki bilgiler kısıtlı kalmıştır. Cinsiyet değişkeni açısından bakıldığında en düşük puana sahip yönetim anlayışı ilgisiz ve otokratik sınıf yönetimi anlayışları puanlarıdır (Çizelge 4.1).

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan, öğrencilerin okul türlerine göre demokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Tanımlayıcı istatistiklere bakıldığında beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanlarının okul türlerine göre toplam puanlarının (ortanca değerleri) 14 ile 17 arasında değiştiği görülmektedir (Çizelge 4.3). Bu değerler tüm okul türleri kapsamında öğrencilerin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışlarını demokratik olarak değerlendirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Farkın ortaya çıkmamasının nedeni tüm okul türlerindeki öğrencilerin yüksek demokratik puanlar vermesinden kaynaklanabilir. Ünlü (2008), çalışmasında hedef öğrenci kitlesinin özelliklerinin ve okul düzeyinin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi davranışlarında farklılık yaratmadığını ve bunun beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi konusunda kendilerini yeterli hissettikleri şeklinde değerlendirmiştir. Öğretmen öğrenci ilişkisindeki olumlu iklimin ve memnuniyetin öğretmenlerin hoşgörülü davranması öğrenci performansını önemli derecede etkiler. Bu çalışmanın sonucunda orta çıkan demokratik puanların yüksek olması durumu öğretmenlerin demokratik ve hoşgörülü bir ortam yarattıkları şeklinde açıklanabilir.

Araştırmanın beşinci ve altıncı alt problemi olan, öğrencilerin okul türlerine göre otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında fark olan ve olmayan okul türleri ikili karşılaştırmalarla tartışılmıştır.

Yapılan ikili karşılaştırmalar sonucunda Fen Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetim anlayışları puanlarına bakıldığında (Çizelge 4.5) iki okul arasında beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Bu iki okul türünde beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi

anlayışlarının otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında farkın çıkmaması iki okulun kuruluş amaçlarından ve bu okullarda öğrenim gören öğrencilerin sosyo-kültürüel yapılarından kaynaklanıyor olabilir. Okul türleri değişkenine göre beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları arasındaki farkın nedenini araştıran daha önce yapılmış bir çalışma olmaması bu iki okulun karşılaştırılmasının tartışma kısmının kısıtlı kalmasına neden olmuştur.

Spor Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetim anlayışları puanlarına bakıldığında (Çizelge 4.6) iki okul karşılaştırıldığında beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır. Spor Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerini otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı bakımından Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerine göre daha ilgisiz ve otokratik olarak değerlendirmişlerdir. Spor Lisesi öğrencilerinin Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerine göre beden eğitimi öğretmenlerini daha fazla ilgisiz ve otokratik sınıf yönetimi anlayışına sahip olduklarını değerlendirmelerinin nedeni spor lisesinde öğrenim gören öğrencilerin seçilmiş sporculardan oluşması ve bir çok öğrencinin aktif spor hayatına devam ediyor olması, öğrencilerin beden eğitimi öğretmeninden beklentisini artırıyor olabilir bu yüzden spor lisesi öğrencileri öğretmenlerini daha ilgisiz olarak değerlendirmiş olabilirler. Spor lisesinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin Anadolu İmam Hatip Lisesi öğretmenlerine göre daha otokratik sınıf yönetimi anlayışına sahip olmasının nedeni olarak, spor lisesinde daha fazla sportif müsabakalara katılım olması ve daha fazla takımla müsabakalara hazırlanılması nedeniyle burada görev yapan beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerine karşı öğretmenden çok takım antrenörü olarak davranıyor olabilir. Bu durum spor lisesi öğrencilerinin öğretmenlerinin daha otokratik sınıf yönetimi anlayışına sahip olduklarını değerlendirmelerine neden olmuş olabilir. Okul sporlarıyla uğraşan öğretmenlerin grubu harekete geçirme ve yönlendirme gibi çeşitli yönetsel deneyimler sağlayacağı bilinmektedir. Bu deneyimlerin öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarında şekillendireceği düşünülmektedir. Bu deneyimler öğretmenlerin daha otokratik sınıf yönetimi anlayışına sahip olmalarına yöneltmiş olabilir.

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin sınıf yönetim anlayışları puanları arasındaki karşılaştırmalara bakıldığında (Çizelge 4.7), beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel

olarak anlamlı bir farklılık vardır. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerini Anaolu Lisesi öğrencilerine göre daha otokratik olarak değerlendirmişlerdir.

Anadolu Lisesi ve Fen Lisesi öğrencilerinin sınıf yönetim anlayışları puanları arasındaki karşılaştırmalara bakıldığında (Çizelge 4.8), beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır. Anadolu Lisesi öğrencileri Fen Lisesi öğrencilerine göre beden eğitimi öğretmenlerini daha otokratik olarak değerlendirmişlerdir. Anadolu Lisesi ve Fen Lisesi öğrencilerinin sınıf yönetimi anlayışları puanlarına bakıldığında, ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları bakımından istatistiksel olarak farklılık yoktur.

Spor Lisesi ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin sınıf yönetim anlayışları puanları arasındaki karşılaştırmalara bakıldığında (Çizelge 4.9), beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır. Spor Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerini Anadolu Lisesi öğrencilerine göre daha otokratik ve ilgisiz olarak değerlendirmişlerdir.

Fen Lisesi ve Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin sınıf yönetim anlayışları puanları arasındaki karşılaştırmalara bakıldığında (Çizelge 4.10), iki okul arasında beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır. Mesleki Teknik ve Anadolu Lisesinin puanları Fen Lisesi öğrencilerinin puanlarına göre daha yüksektir. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri ile Fen Lisesi öğrencilerine göre öğretmenlerini daha otokratik olarak değerlendirmişlerdir. İki okulun karşılaştırılmasında ise ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı bakımından istatistiksel olarak farklılık yoktur.

Anadolu Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin sınıf yönetim anlayışları puanları arasındaki karşılaştırmalara bakıldığında (Çizelge 4.11), iki okul arasında beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır. Anadolu Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerini Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerine göre daha otokratik olarak değerlendirmişlerdir. Anadolu Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi puanlarının karşılaştırılmasında ise ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı bakımından istatistiksel olarak fark ortaya çıkmamıştır.

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Spor Lisesi öğrencilerinin sınıf yönetim anlayışları puanları arasındaki karşılaştırmalara bakıldığında (Çizelge 4.12), beden eğitimi öğretmenlerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır. Spor Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerini Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerine göre daha ilgisiz olarak değerlendirmişlerdir. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Spor Lisesi öğrencilerinin puanlarının karşılaştırmasında otokratik sınıf yönetimi açısından farklılığa rastlanmamıştır.

Fen Lisesi ve Spor Lisesi öğrencilerinin sınıf yönetim anlayışları puanları arasındaki karşılaştırmalara bakıldığında (Çizelge 4.13), beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır. Spor Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerini Fen Lisesi öğrencilerine göre daha otokratik ve ilgisiz olarak değerlendirmişlerdir.

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin sınıf yönetim anlayışları puanları arasındaki karşılaştırmalara bakıldığında (Çizelge 4.14), beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerini Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerine göre daha otokratik olarak değerlendirmişlerdir. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışları arasında ise istatistiksel olarak farklılık yoktur.

Spor Lisesi öğrencileri diğer okullardaki (Fen Lisesi, Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) öğrencilere göre okul sporları faaliyetleri kapsamında daha fazla branşta müsabakalara hazırlanması ve okulunu temsil etmesi açısından spor lisesinde görev alan beden eğitimi öğretmenlerinin disiplini sağlamak adına otokratik sınıf yönetimi sergilemelerine neden olabileceği sonucuna varılabilir. Sparks ve Lipka (1992) ve Ünlü (2008), çalışmalarında deneyimli öğretmenlerin ve yeteri kadar deneyimi olmayan öğretmenlerin sınıf yönetimi davranışları arasında farklılıklar olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenciler ve öğretmenler tarafından deneyimli olarak bilinen öğretmenlerin, otoriter ve baskıcı sınıf yönetimi davranışlarına daha sıklıkla başvurduklarını ortaya koymuşlardır. Güven ve Dermirhan (2006), genç öğretmenlerin öğretmen merkezli yönetim anlayışlarını kullandıklarını meslekteki kıdem yılları arttıkça öğrencinin daha etkin olduğu öğrenim yöntemlerini kullandıklarını

belirtmiştir. Bu iki çalışma otoriter sınıf yönetimi davranışlarını öğretmenin mesleki deneyimi bakımından farklı şekilde yorumlamaktadırlar. Bu çalışmanın örneklemini öğrenciler oluşturduğundan otoriter sınıf yönetimi anlayışları öğrenciler tarafından algıları değerlendirilmiştir. Sparks ve Lipka ile Ünlü'nün ortaya koyduğu meslekte deneyimli öğretmenlerin daha otoriter davrandıkları şeklinde yorumlanabilir.

Spor Lisesi öğrencilerinin, beden eğitimi öğretmenlerini diğer okul türlerine (Anadolu İmam Hatip Lisesi, Anadolu Lisesi, Fen Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi) göre daha fazla ilgisiz olarak değerlendirmelerindeki neden spor lisesinde öğrenim gören öğrencilerin tamamının belirlenmiş beceri testlerinde başarılı olan seçili öğrencilerden oluşması ve beden eğitimi öğretmenlerinden beklentilerinin diğer okullarda öğrenim gören öğrencilere göre daha fazla olması, spor lisesinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerini, öğrencilerin ilgisiz olarak algılamasına neden olduğu düşünülebilir.

Yukarıda yapılan ikili karşılaşmalar (Çizelge 4.5-4.14) arasında ortaya çıkan farkların okulların kuruluş amaçlarından, yapısından ve öğrencilerin sosyo- kültürel yapısından kaynaklandığı düşünülmektedir. Yapılan literatür çalışmaları sonucunda öğrencilerin beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışlarını okul türü değişkenine göre inceleyen çalışma bulunamamıştır. Bu yüzden elde ettiğimiz bulguların, diğer literatür kaynakları ile desteklenmesi kısıtlıdır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Çorum ili genelinde lise düzeyinde öğrenim gören 12. sınıf öğrencilerinin, beden eğitim öğretmenlerinin sınıf yönetimi (demokratik, ilgisiz, otokratik) anlayışlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Beden öğretmenlerinin sınıf yönetim anlayışlarını öğrenciler tarafından ölçecek geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmiştir.

Elde edilen bulgular neticesinde cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik ve otokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır. Bu sonuca göre beden eğitimi öğretmenleri sınıf yönetiminde kadın veya erkek olmasına bakmaksızın öğrencilerine eşit şekilde davranmaktadır sonucuna ulaşılabilir.

Okul türü değişkenine göre beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. Tüm okul türlerinde beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanları yüksek çıkmıştır. Bu sonuca göre beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik yaşam kültürüne özen gösterdikleri ve demokratik sınıf yönetimi anlayışını yüksek düzeyde her okul türünde gösterdikleri sonucuna ulaşılabilir.

Okul türü değişkenine göre beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışlarında en fazla puana sahip olan lise türü Spor Lisesi'dir. En düşük otokratik sınıf yönetimi anlayışı puanına sahip olan iki okul Fen Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi'nin otokratik sınıf yönetimi anlayış puanları Spor Lisesi ve Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin puanlarından düşüktür (Çizelge 4.1).

Okul türü değişkenine göre beden eğitimi öğretmenlerinin ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puanı en fazla Spor Lisesi öğrencilerine aittir. Spor Lisesi öğrencilerinin puanları diğer okullardaki (Fen Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) öğrencilerin puanlarından yüksektir. En düşük ilgisiz sınıf yönetimi anlayışı puanına sahip olan okul ise Fen Lisesi'dir. Fen Lisesi'nin

ilgisiz sınıf yönetimi puanları diğer okullardaki (Spor Lisesi, Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi) öğrencilerin puanlarından düşüktür.

Fen Lisesinin ve Anadolu İmam Hatip Lisesinin otokratik sınıf yönetimi puanları Anadolu Lisesi, Mesleki Teknik Anadolu Lisesi ve Spor Lisesinin otokratik sınıf yönetimi anlayışı puanından daha düşüktür. Fen Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerini diğer üç liseye göre daha az otokratik olarak değerlendirmişlerdir.

Anadolu Lisesi öğrencilerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışı puanları Fen Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi puanlarından yüksek, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile Spor Lisesi puanlarından düşüktür.

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik sınıf yönetimi anlayışlarını Anadolu Lisesi ve Fen Lisesi öğrencilerine göre daha otokratik olarak değerlendirmişlerdir.

Araştırma sonuçlarına göre geliştirilen öneriler aşağıda verilmiştir.

- a) Bu araştırma sadece Çorum ili genelinde yapılmıştır. Araştırma daha fazla ili kapsayacak şekilde genişletilebilir.
- b) Araştırma 12. Sınıf öğrencilerini kapsamaktadır. Ortaöğretim düzeyinde tüm öğrencileri kapsayacak şekilde genişletilebilir.
- c) Araştırma ortaöğretim düzeyinde yapılmıştır, ortaokul öğrencileri üzerinde de araştırma yapılabilir.
- d) Beden eğitimi öğretmenlerinin otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışlarına neden olan etkenler araştırılabilir ve bu etkenlerin çözümüne ilişkin çalışmalar yapılabilir.
- e) Öğretmenlere sınıf yönetimi anlayışları konusunda (özellikle otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi) hizmet içi eğitimler düzenlenebilir.
- f) Öğretmenlerin, kıdem ve mezun oldukları üniversite gibi değişkenlerin sınıf yönetimi anlayışları üzerinde farklılık yaratıp yaratmadığı araştırılabilir.
- g) Öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeylerinin, öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışlarına etkisi araştırılabilir.

- h) Öğrencilerin sosyo-kültürel düzeylerinin, öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışlarına etkisi araştırılabilir.
- i) Okulların genel ve özel amaçları öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarını hangi düzeyde etkilediği araştırılabilir.
- j) Geliştirilmiş olan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Ölçeği farklı örneklemeler üzerinde uygulanması ile ölçeğin iç tutarlılığı ve geçerliğinin sınanması önerilebilir.
- k) Öğretmenlerin mesleki deneyimlerinin sınıf yönetimleri davranışlarına olan etkisi araştırılabilir.

Yapılan araştırma ile beden eğitimi öğretmenlerinin hangi sınıf yönetimi anlayışlarını benimsedikleri ve bu anlayışları hangi seviyede gösterdiklerinin belirlenmesi açısından yapılan araştırma oldukça önemlidir.

Bu araştırmanın, beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi alanında yapılacak yeni araştırmalara kaynak teşkil etmesi beklenmektedir.

Yapılan çalışma sonrasında geliştirilen “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları Ölçeği” literatüre kazandırılmıştır.

KAYNAKLAR

- Ağaoğlu, E.** (2007). Sınıf Yönetimi ile İlgili Genel Olgular Kaya, Z. (Yay. Haz.). Sınıf Yönetimi. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Aksoy, N.** (2001). Sınıf Yönetimi ve Disiplin Modellerinin Dayandığı Temel Yaklaşımlar . *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*. 25(7). 9-20.
- Alkan, M.** (2003). *Anadolu lisesi öğrencilerinin beden eğitimi dersine etkin katılma katılmama nedenlerine ilişkin görüşleri: Adana örneği* (Yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Adana.
- Balay, R.** (2017). 2000' li Yıllarda Sınıf Yönetimi. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Başar, H.** (2003). Sınıf Yönetimi. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Başar, H.** (2012). Sınıf Yönetimi Öğretmen Kitabı. Ankara: Morpa Kültür Yayınları.
- Büyükkaragöz, S.** (1990). Demokrasi Eğitimi. Konya: Türk Demokrasi Vakfı Yayınları.
- Celep, C.** (2008). Sınıf Yönetiminde Kuram ve Uygulama. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çelik, V.** (2008). Sınıf Yönetimi. İstanbul: Nobel Yayın Dağıtım.
- Demirbolat, A.** (2006). Sınıf Ortamı ve Grup Etkileşimi. Küçükahmet, L. İstanbul: (Yay. Haz.). Nobel Yayın Dağıtım.
- Demirel, Ö.** (1999). Öğrenme Sanatı Plandan Değerlendirmeye. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Durukan, H. & Öztürk, İ.** (2005). Sınıf Yönetimi. İstanbul: Lisans Yayıncılık.
- Erden, M.** (2005). Sınıf Yönetimi. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Erden, M.** (2016). Sınıf Yönetimi. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Gözütok, F. D.** (1995). Öğretmenlerin Demokratik Tutumları. Ankara: Türk Demokrasi Vakfı Yayınları.
- Güven, B, Demirhan, G.** (2006). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminin Öğretmen Davranışı Boyutuna İlişkin Görüşleri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17 (4), 158-172. Retrieved from <http://dergipark.org.tr/sbd/issue/16403/171464>
- Güzel, İ.** (2015). *Ortaokul öğrencilerinin görüşlerine göre öğretmenlerin sınıf yönetiminde gösterdikleri davranışların demokratikliği (Diyarbakır Örneği)*. (Yüksek lisans tezi). Zirve Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Hair, F. J., Anderson, E. R., Tatham, R. & Black, C. W.** (1995). Multivariate Data Analysis with Readings, Prentice – Hall International Inc.
- Harrison, M. J. & Blakemore, C. L.** (1992). Instructional Strategies For Secondary School Physical Education. Dubuque Wm. C. Brown Publishers.
- Hayduk, L. A.** (1987). Structural Equation Modeling with LISREL Essential and Advances, The John Hopkins University Press.
- Hesapçioğlu, M.** (1994). Öğretim İlke ve Yöntemleri. Ankara: Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş.

- Ilgar, L.** (2005). Eğitim Yönetimi Okul Yönetimi Sınıf Yönetimi. Ankara: Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş.
- İlhan, A. Ç.** (2004). 21. Yüzyılda Öğretmen Yeterlikleri. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Kaplan, D.** (2000). Evaluating and Modifying Structural Equation Models. Structural Equation Modeling: Foundations and Extensions. 1st ed. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Kaya, Z.** (2006). Olumlu Öğrenme Ortamı Oluşturma. Kaya, Z. (Yay. Haz.). Sınıf Yönetimi. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Kelly, L. E. & Melograno, V. J.** (2004). Developing the Physical Education Curriculum and Achievement Based Approach. Champaign Human Kinetics.
- Kılbaş, Ş.** (2014). Sınıf Yönetimi. Ankara: Akademisyen Kitapevi.
- Korkmaz, F., Korkmaz, N. & Özkaya, G.** (2007). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğrenme Ortamını Bozan Davranışlara Karşı Geliştirdikleri Davranış Stratejileri (Bursa İli Örneği). Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.
- Küçükahmet, L.** (2011). Sınıf Yönetimi. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Lemlech, J. K.** (1988). Classroom Management Methods and Techniques For Elementary and Secondary Teachers. Newyork London Longman.
- Lopes, J. & Silva, E.** (2017). Teacher's Classroom Management Behavior and Students' Classroom.
- Luo, J., Laurie, B. & Marilyn, G.** (2000). Classroom Management Issues for Teaching Assistants. *Research in Higher Education*, 41 (3). 353-383.
- Marzano, R. & Pickering, D. J.** (2003). Classroom Management That Works Research Based Strategies For Every Teacher. Virginia USA: Association for Supervision and Curriculum Development Alexandria.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı).** (2018). Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı ve Klavuzu.
- Özçakır, S.** (2007). *Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışları Düzce ili örneği* (Yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bolu.
- Sarıtaş, M.** (2000). Sınıf Yönetimi ve Disiplinle İlgili Kuramlar Geliştirme ve Uygulama. Küçükahmet, L. (Yay. Haz.). Sınıf Yönetimi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H. & Müller, H.** (2003) Evaluating the fit of structural equation models: tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures, *Methods of Psychological Research Online*, 8, 2, 23-74.
- Schumacher R.E. & Lomax R.G.,** (2004). A Beginner's Guide to SEM, 2nd ed, Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, New Jersey.
- Sparks, R., & Lipka, R. P.** (1992). Characteristics of Master Teachers: Personality Factors, Self-Concept, Locus of Control, and Pupil Control Ideology. *Journal of Personnel Evaluation in Education*, 5(3), 303-11. Retrieved from <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=EJ448010&lang=tr&site=eds-live>.
- Şahin, E.** (2002). Etkili Sınıf Yönetimi İçin Kurallar Oluşturmada Pozitif Disiplinle Dayalı Bazı Öneriler. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (1), 343-353.
- Tamer, P.** (2001). Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri. Ankara: Ada Matbaacılık.

- Terzi, Ç.** (2001). *Öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eskişehir.
- Uğur, O. A.** (2006). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yaklaşımları ve Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma (Ankara İli Örneği)*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ünal, S. & Ada, S.** (2003). *Sınıf Yönetimi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Matbaa Birimi.
- Ünlü, H.** (2008). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeterlikleri ve Sınıf Yönetimi Davranışları* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yağcı, E.** (1997). *Sınıf İçi Demokratik Öğretimin Öğrenci Erişisi ve Akademik Benlik Kavramına Etkisi* (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. Ankara.
- Yalçın, G.** (2007). *Ortaöğretim öğretmenlerinin sınıf yönetiminde gösterdikleri davranışların demokratikliğine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri (Malatya İli Örneği)* (Bilim uzmanlığı tezi). İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Malatya.
- Yıldırım, L.** (1994). *İlköğretim birinci kademe öğretmenlerinin demokratik tutum ve davranışları ile öğrencilerin demokratik davranışları arasındaki ilişkilerin saptanması* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Yılmaz, S.** (2003). *Beden eğitimi öğretmenliğinin yönetim fonksiyonları* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.

EKLER

EK 1: Anket Uygulama İzin Yazısı

KOMİSYON TUTANAĞI

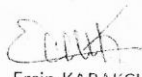
- İlgi : a) Milli Eğitim Bakanlığı 2012/13 sayılı genelgesi.
b) Valilik Makamı'nın 24.01.2017 tarih ve 43436584-125.99-E.942683 sayılı oluru.
c) Hititi Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 17.03.2017 tarih ve 32377951-302.08.01-E.15780 sayılı yazısı.

Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı yüksek lisans program öğrencisi Mustafa KATMIŞ, İlimiz merkez ve ilçelerde bulunan liselerde görev yapan beden eğitimi öğretmeni ile bu okullarda öğrenim gören öğrencilerin katılımıyla "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders Yönetim Anlayışlarının Değerlendirilmesi" isimli tez çalışmasını yapmak isteği ilgi (c) yazı ve eklerinde talep edilmiştir.

Valilik Makamı'nın ilgi (b) oluru ile uygun görülüp oluşturulan komisyon üyeleri, söz konusu çalışmanın evraklarını inceleyip değerlendirmesini yapmak üzere 24.03.2017 Cuma günü saat 10.00'da Müdürlüğümüz Ar-Ge Biriminde toplandı.

Söz konusu çalışmanın müracaat evrakları Bakanlığımız ilgi (a) genelgede belirtilen hükümler çerçevesinde incelenmiş olup; çalışmaya katılacak beden eğitimi öğretmenleri ile öğrencilerin tamamıyla gönüllülük esasına göre katılımları okul müdürlüklerince sağlanması; çalışmada öğretmen ve öğrencilere yöneltilecek soruların ilgi (c) yazı ekinde sunulan, dört (4) sayfadan oluşan ve incelemesi tamamlanarak mühürlenmiş formlara göre yapılması, çalışmanın da Eğitim-Öğretim faaliyetlerini aksatmadan ilgili okul müdürlüklerince yapılacak olan planlama dahilinde yapılmasını belirten İşbu komisyon tutanağı müştereken imza altına alınmıştır.24.03.2017

Erhan YAŞAR
Şube Müdürü
Başkan

Ersin KABAKCI
Öğretmen
Üye

Hayati ÖZDEMİR
Öğretmen
Üye

İsmail Serdar YAKAR
Öğretmen
Üye

EK 2: Anket

Değerli Öğrencimiz;

Beden eğitimi öğretmenlerinin (ders) sınıf yönetimi anlayışlarının belirlenmesine yönelik hazırlanan Yüksek Lisans Tez çalışması ile beden eğitimi derslerinin bu dersin öğretmenleri tarafından nasıl yönetildiği belirlenmeye çalışılacaktır.

Vereceğiniz yanıtın doğru olması, gerçeği yansıtması ve güvenilir sonuçlar ortaya çıkarması açısından oldukça önemlidir.

İçten ve gerçekçi cevaplarınızdan ve araştırmaya katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Mustafa KATMIŞ

Memiş Bekmezci Ortaokulu
Beden Eğitimi Öğretmeni

Tlf: 0554 390 31 66

Tlf İş: 0364 311 89 16

E-posta: mustafaktms@hotmail.com

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Bu bölümde "kişisel bilgilerinizi" durumunuza uygun olarak doldurunuz. Seçeneklerin önündeki parantezin içerisine çarpı (X) işareti koyarak işaretleyiniz / yazınız.

Okul Türünüz	(1)	Anadolu Lisesi	Sınıfınız	(9)	Cinsiyetiniz	(K)
	(2)	Fen Lisesi		(10)		(E)
	(3)	Sosyal Bilimler Lisesi		(11)		
	(4)	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi		(12)		
	(5)	Anadolu İmam Hatip Lisesi				
	(6)	Güzel Sanatlar Lisesi				
	(7)	Spor Lisesi				

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN SINIF (DERS) YÖNETİMİ ANLAYIŞLARI

Bir sonraki sayfada, beden eğitimi öğretmeninizin ders (sınıf) yönetimi anlayışlarını belirlemeyi amaçlayan maddeler yer almaktadır. Formda belirtilen maddelerdeki davranışları beden eğitimi öğretmeninizin hangi sıklıkta gösterdiğini düşünerek; size uygun olan seçeneği daire içerisine alarak belirtiniz. Seçenekler; Kesinlikle katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katılıyorum (4) ve Tamamen katılıyorum (5) olarak belirlenmiştir. **Lütfen birden fazla seçenek işaretlemeyiniz.**

Not: Vereceğiniz yanıtlar kesinlikle gizli tutulacaktır ve kimseyle paylaşılmayacaktır.

Lütfen diğer sayfadaki soruları da cevaplayınız!

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN (DERS) SINIF YÖNETİMİ ANLAYIŞLARI ÖLÇEĞİ Öğrenci Formu	Kesinlikle	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen
	katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen
1. Öğretmenimiz, sınıf düzenine ilişkin kuralları ve ilkeleri tek başına belirler.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2. Öğretmenimiz, derslerinde bizlerle sadece talep ettiğimiz zaman ilgilenir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3. Öğretmenimiz, istenmedik bir durum karşısında öğrencileri suçlamadan duygularını açıklar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4. Öğretmenimiz, belirlediği kurallara uyulmasını ister.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5. Öğretmenimiz, ders etkinliklerini planlamayı zaman kaybı olarak görür.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6. Öğretmenimiz, ekip çalışmalarına öncelik verir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7. Öğretmenimiz, öğrencileri ile arasında belirgin bir mesafe bırakır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8. Özel ders, ticaret gibi etkinlikler öğretmenimizin daha çok dikkatini çeker.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
9. Öğretmenimiz, derste toplumsal değerlere uygun hareket eder.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
10. Öğretmenimiz, öğrenciler için sınıfta tek bilgi kaynağını kendisi olarak görür.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11. Öğretmenimizin dersinde sınıfta olabildiğince serbest davranırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
12. Öğretmenimiz, bizlere kesin sınırlamalar yerine seçenekler sunar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
13. Öğretmenimiz, öğrencilerin istenmeyen davranışlarını cezalandırır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14. Öğretmenimiz, ders yoklamasını aldıktan sonra bizleri serbest bırakır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
15. Öğretmenimiz, eğitim ve öğretimde, öğrenci ilgi ve gereksinimlerini esas alır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
16. Öğretmenimiz, kendisini öğrencilerin gözünde ulaşılmaz biri olarak görür.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
17. Öğretmenimiz, öğrencilerin sorularını geçiştirir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
18. Öğretmenimiz, derste öğrencilerin kendilerini denemelerine izin verir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
19. Öğretmenimiz, kendisinin eleştirilmesinden rahatsız olur.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
20. Öğretmenimiz, öğrencilerinin yaptığı çalışmaları önemsemez.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
21. Öğretmenimiz, öğrencilerin dersle ilgili önerilerini dikkate alır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
22. Öğretmenimiz, öğrencilerin kendisine saygı göstermeleri için otoriter davranır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
23. Öğretmenimiz, öğrencilerin görüşlerini önemsemez.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
24. Öğretmenimiz, bizleri dersle ilgili öneri getirmemiz için cesaretlendirir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
25. Öğretmenimiz, derste uzlaşmayı kabul etmez.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
26. Öğretmenimiz, sınıfta ortaya çıkan anlaşmazlıklarda çözüm yolu ortaya koyamaz.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
27. Beden eğitimi, dersinde öğretmenle öğrenciler arasında karşılıklı bir iletişim vardır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
28. Öğretmenimizin herhangi bir konu hakkındaki düşüncesi asla değişmez.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
29. Öğretmenimiz, proje önerisi getirmez, zorunlu projeleri ise takip etmez.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
30. Öğretmenimiz, öğrencilerin düşüncelerine genel olarak değer verir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
31. Öğretmenimiz, öğrencilerinin görüşlerine asla önem vermez.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
32. Öğretmenimiz, öğrencilerinin beklentilerini göz ardı eder.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
33. Öğretmenimiz, derste demokratik yaşam kültürüne özen gösterir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
34. Öğretmenimiz, öğrencilerin fikir ve öneri getirmelerinden hoşlanmaz.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
35. Öğretmenimiz, derslerde bize ismimizle hitap etmez.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
36. Öğretmenimiz, sınavları objektif olarak değerlendirir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
37. Öğretmenimiz, öğrencilerin görüşlerine çok önem verir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
38. Öğretmenimiz, sınıftaki kuralların niçin koyulduğunu gerekçeleriyle birlikte açıklar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
39. Öğretmenimiz, derste başarıyla konuşur.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
40. Öğretmenimiz, bireysel çalışmalara öncelik verir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
41. Öğretmenimiz, derste uzlaşmacı bir tutum ortaya koyar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

ÖZGEÇMİŞ

Adı – Soyadı : Mustafa KATMIŞ

Doğum yeri ve tarihi : Sungurlu-07/07/1988

İletişim adresi ve telefonu : Sunguroğlu Mah. 69. Sok. 9/10 Çorum/Sungurlu Tel:
0539-211-1850

Öğrenim Durumu :Lisans

Lisans :2011, Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Mesleki Deneyimi: 11/09/2012 tarihinden itibaren Milli Eğitim Bakanlığı'nda Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni.

Yayımları: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları (5. Rekreasyon Araştırmaları Sözlü Bildiri).

